

Sinkiangløvsanger, Christiansø, 3. juni 2016. Foto: Thomas Varto Nielsen

Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2016

Af Kent Olsen, Simon Sigaard Christiansen, Ole Zoltan Göller, Morten Bentzon Hansen, Sakari Kauppinen, Rune Sø Neergaard, Henrik Haaning Nielsen, Rasmus Due Nielsen og Knud Pedersen

Rapport nr. 48 fra Sjældenhedsudvalget

Indledning

Denne rapport omhandler 188 færdigbehandlede fund fra Danmark, heraf 171 fra 2016. Heri indgår også to sager, som Sjældenhedsudvalget (SU) har behandlet, da de vedrører almindelige arter, som er truffet på et usædvanligt tidspunkt af året. Disse fund er nævnt sidst i denne rapport. På opfordring fra lokalrapporternes redaktioner eller DOFbasens Kvalitetsudvalg (DKU) behandler SU normalt også sager omhandlende fund, der vedrører arter, som skønnes at være sjældne lokalt og derfor indgår som lokale SU-arter i særlige regioner, men ikke figurerer på den nationale SU-liste. Men sådanne er ikke inkluderet i indeværende rapport. 166 (88 %) af de færdigbehandlede fund (heraf 154 (90 %) fra 2016) blev godkendt, hvilket kan sammenlignes med en godkendelsesprocent på mellem 70 og 88 % de seneste ti år. 136 (82 %) af de godkendte fund blev dokumenteret ved hjælp af foto, video, lydoptagelse mv. Fra Grønland færdigbehandlede en sag, som blev godkendt.

Til og med denne rapport henligger der 22 sager, som af forskellige årsager endnu ikke er færdig-

Figur 1. Oversigt over regionsinddelingen anvendt i denne rapport.

behandlet. En liste over disse sager samt en liste over forkastede fund findes bagerst i rapporten.

Rækkefølgen af arter i den systematiske gennemgang af forekomsterne følger den nye DNA-baserede systematik i henhold til Howard & Moore (Dickinson & Remsen 2013, Dickinson & Christidis 2014). Hvad angår arts- og underartsstatus for diverse taxa følger SU fortsat de taksonomiske anbefalinger fra *British Ornithologists' Union's Records Committee* (BOURC) (BOU 2016). I tilfælde af at BOURC endnu ikke har taget stilling til taksonomien hos en given art, følger SU de taksonomiske anbefalinger fra *International Ornithologists' Union* (Gill & Donsker 2017). Regionsinddelingen følger samme inddeling som siden 1992 (SU-rapport 1992).

Forekomster i *Danmarks eksklusive økonomiske zone* regnes også som danske fund. En uddybende forklaring mht. til definitionen og afgrænsningen af denne zone kan ses i SU-rapport 2011. Hvis intet andet er nævnt, er der tale om ét rastende individ. Betegnelserne 1K og 2K står for henholdsvis første og andet kalenderår; 2K+ (3K+) betyder, at fuglen er mindst i sit andet (tredje) kalenderår, men kan være ældre. Derudover er ad. = adult (gammel, udfarvet fugl), imm. = immatur (dragter mellem juvenil og adult), juv. = juvenil (første egentlige fjerdragt), pull. = pullus (dununge), rst. = rastende, sdr. = sommerdragt, vdr. = vinterdragt, odr. = overgangsdragt, ekldr. = eklipsdragt, prdr. = pragtdragt, trk.fors. = trækforsøgende, trk. = trækkende, syng. = syngende og ringm. = ringmærket.

Efter artsnavnet er i parentes angivet 1) antal anerkendte fund og individer (adskilt af en skråstreg) før 1/1 1950, 2) antal godkendte fund og individer fra og med 1/1 1950 til og med 2015 og 3) antal godkendte fund og individer i 2016. Denne opdeling er i overensstemmelse med den standard, der anbefales af *Association of European Rarities Committees* (AERC). Bemærk i øvrigt, at antal fund ikke altid er identisk med antal individer, idet flokke og par regnes som enkeltfund, mens f.eks. fem enkeltindivider på én dag ved samme lokalitet regnes som fem fund.

I lighed med europæisk standard regnes ynglefund (inkl. unger) som ét fund, hvorfor unger af danske yngleforekomster ikke medregnes i opsummeringen. Returnerende individer fra år til år indgår ikke i opsummeringen. Antal fund og individer fordelt på underarter opsummeres også, så vidt muligt. Efter observatørnavnet er det oplyst, om de enkelte fund er dokumenteret med foto (Foto), videofilm (Video), lydoptagelse (Bånd), genetisk analyse (DNA) eller dødfunden fugl (Død). Desuden er findere(n) ved hvert fund markeret med en asterisk (*) foran observatørnavnet. Som finder(e) regnes den (de), der har været til stede, da fuglen blev opdaget/bestemt. Imidlertid fremgår det ikke altid tydeligt af beskrivelserne, hvem finderen er, og der kan derfor mangle enkelte markeringer. I beskrivelser til SU bør det angives, hvem finderen er.

I bemærkningerne til de enkelte arter/underarter er deres normale udbredelse, hvorfra danske hhv. grønlandske forekomster vurderes at komme, tilføjet i parentes.

SU-listen

En liste over arter og underarter, som skal godkendes af SU, kan findes på udvalgets hjemmeside på adressen: www.dof.dk/aktiv-i-dof/grupper-og-udvalg/sjaeldenhedsudvalget/den-danske-fugleliste.

Sort ibis (*Plegadis falcinellus*) og dværgværling (*Schoeniclus pusillus*) udgår af SU-listen fra og med 2017. Til og med 2016 skulle fund af topskarv (*Phalacrocorax aristotelis*) godkendes af SU fra hele landet, men fra og med 2017 er det kun fund uden for den jyske vestkyst, der fortsat skal behandles af udvalget.

En generel vejledning til indsendelse af fund til SU kan findes på udvalgets hjemmeside. Det er muligt for indsendere at uploade SU-beskrivelser direkte til SU's database. Hvis man vil uploade en beskrivelse til SU, kan man gå ind på adressen: <http://su.dof.dk/su-opload/index.php>, hvor man vil blive vejledt. SU modtager også fortsat gerne beskrivelser pr. post og e-mail, men observatører opfordres til så vidt muligt at uploade deres beskrivelser via SU's hjemmeside.

SU behandler fund af arter fra alle kategorier (se nedenfor), og for at få så fyldestgørende et billede som muligt af de enkelte arters og underarters forekomst er det i princippet vigtigt, at alt bliver rapporteret til udvalget. SU behandler som udgangspunkt alle forekomster af SU-arter, samt arter, der vurderes at have potentiale til at optræde spontant (kategori A) i NV-Europa eller som fritlevende individ fra en selvsupplerende bestand (kategori C). Er man i tvivl om, hvorvidt et fund bør behandles af SU, kan man kontakte udvalget.

Kategorier

I henhold til AERC-standard inddeles de i Danmark trufne fuglearter i fem kategorier defineret som følger:

- A:** Arter der betragtes som spontant optrædende og er truffet mindst én gang siden 1. januar 1950, f.eks. amerikansk pibeand (*Anas americana*) og vibe (*Vanellus vanellus*). Som spontant optrædende regnes ligeledes skibs- eller på anden måde assisterede forekomster, når fuglen ikke har været fodret eller tilbageholdt.
- B:** Arter der betragtes som spontant optrædende, men kun er truffet i perioden fra år 1800 til 1949, f.eks. lille sultanhøne (*Porphyrion alleni*) og østlig krave-trappe (*Chlamydotis macqueenii*).
- C:** Udsatte og undslupne arter, som har etableret en fritlevende og selvsupplerende bestand, enten herhjemme eller i andre lande; f.eks. nilgås (*Alopochen aegyptiaca*) og fasan (*Phasianus colchicus*).
- D:** Arter som ville være placeret i A eller B, hvis ikke der var rimelig tvivl om, hvorvidt de nogensinde havde optrådt spontant i landet, f.eks. stor flamingo (*Phoenicopterus roseus*) og hvid pelikan (*Pelecanus onocrotalus*).
- E:** Arter der betragtes som undsluppet fra fangenskab eller på anden måde kun unaturligt har optrådt i landet, eller hvis fritlevende bestande – hvis eksisterende – formentlig ikke er selvsupplerende, f.eks. rosapelian (*Pelecanus rufescens*), steppeørn (*Aquila nipalensis*) med stropper og fund af rødhøne (*Alectoris rufa*).

Gåsegribbe, Kællingtand, 27. juni 2016. Foto: Lars Grøn

Den officielle danske liste udgøres af arterne i kategori **A, B** og **C**. Fund i kategori **C, D** og **E** publiceres særskilt bagerst i SU-rapporten.

Danmarkslisten

SU fører en liste over arter og underarter, som er truffet i Danmark. Listen kan findes på udvalgets hjemmeside på adressen: www.dof.dk/aktiv-i-dof/grupper-og-udvalg/sjaeldenhedsudvalget/den-danske-fugleliste. Der er hermed godkendt 469 fuglearter, truffet i Danmark pr. 2016.

Sjældenhedsudvalgets medlemmer

SU bestod frem til udgangen af 2016 af følgende medlemmer: Simon Sigaard Christiansen, Ole Zoltan Göller, Morten Bentzon Hansen, Sakari Kauppinen, Rune Sø Neergaard, Rasmus Due Nielsen, Henrik Haaning Nielsen, Kent Olsen (formand), Knud Pedersen og Rasmus Strack. Derudover er Søren Sørensen og David Boertmann tilknyttet udvalget som konsulenter ved behandlingen af fund fra Færøerne hhv. Grønland.

Sjældenhedsudvalgets adresse:

Sjældenhedsudvalget, DOF, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. E-mail: su@dof.dk.

Sjældenhedsudvalgets hjemmeside:

www.dof.dk/aktiv-i-dof/grupper-og-udvalg/sjaeldenhedsudvalget

Tak:

For kritik og kommentarer til denne rapport takkes Tim Hesselballe Hansen, Sebastian Klein, Andreas Bruun Kristensen og Palle A. F. Rasmussen foruden udvalgets øvrige medlemmer. For hjælp ved behandlingen af enkeltsager takkes Andrea Corso, (Dick Forsman), Zbigniew Kajzer, Yann Kolbeinsson, Björn Malmhagen, Peter Pyle, Martin Stervander og Roni Väisänen. Derudover takkes Magnus Corell. Yann Kolbeinsson, Christopher König, Tor A. Olsen, William Velmala, for informationer om forekomster i hhv. Sverige, Island, Tyskland, Norge og Finland. Den største tak rettes dog til de mange, der rapporterede deres observationer til SU og dermed skabte grundlaget for denne rapport.

Sjældne fugle i 2016

Ikke overraskende ovenpå rekordforekomsten i efteråret 2015 startede året med flere overvintrende jagtfalke på en række jyske og sjællandske lokaliteter med bl.a. en fugl set både på Tipperne (RK) og Skjern Enge (RK), en i Margrethe Kog (SJ), en set både ved Flade Sø (NJ), Lodbjerg Fyr (NJ) og Agger Tange (NJ), en i Borreby Mose (S); en ved Lejsø og Lejodde (S) foruden en ved Egå Engsø (ÅH). I flere nævnte tilfælde regnes falkene som gengangere fra 2015. Desuden kunne en sand perlerække af overvintrende ænder også nydes fra januar og ind i det tidlige forår, bl.a. to brilleænder med en ud for Fanø Vesterstrand (RB) og en ved Søndervig (RK) samt amerikansk sortand ved Asserbo Strand (S) og Blåvands Huk (RB). Endvidere

en lille bjergand i Isefjorden (S) og en mobil halsbåndstrolchand, der turnerede rundt imellem søerne nord for København (S) til og med 21/4.

I januar blev to sortstrubede drosler fundet i Københavnsområdet (S), hvor en trak ind 16/1 ved Kastellet, mens en anden rastede på Bispebjerg fra 20/1 og frem til sidst i marts.

I årets anden måned sås en topskarv 5/2 i Skagen (NJ), mens en ny amerikansk sortand blev fundet 28/2 ved Hou (NJ), hvor den sås ind i marts, mens en jagtfalk blev fundet 29/2 på Avedøre Holme (S).

I marts sås en jagtfalk fra 9/3 på Fanø (RB), mens en mellemflagspætte sås 13/3 i Kollund Skov (SJ). I sidste halvdel af måneden trak 28 topskarver forbi Skagen.

Efter disse forholdsvis stille måneder fulgte april, hvor der i den sidste halvdel af måneden sås flere nye SU-fugle. Den 17/4 blev en alpesejler fundet ved Møns Klint (M), hvor den blev frem til 23/4. En genganger i form af en amerikansk sortand sås fra 29/4 frem til 20/5 ved Tranum/Ejstrup Strand (NJ). Måneden sluttede af med en rastende ørkenpræstekrave 30/4 ved Præstø Fed (S).

Maj var typisk hektisk, hvad angår sjældne fugle. En sort ibis blev fundet 1/5 ved Ishøj (S) efterfulgt af en amerikansk hjejle 5-17/5 på Vestamager (S). Der

sås alpejernspurv i Skagen (NJ) 7/5, hvor der også sås en trækkende citronvipstjert på Melby Overdrev (S). 11/5 rastede en sibirisk bynkfugl med karakterer svarende til kaukasus-bynkfugl ved Svaneke (B), hvilket blot er landets andet fund af racen. Dernæst sås to sorte ibisser i Sneum Digesø (RB) i perioden 12-22/5. Fuglene gjorde det første konstaterede yngleforsøg i Danmark. Ikke langt derfra blev en sibirisk hjejle på Mandø (RB) 15-22/5 det blot fjerde forårsfund i Danmark. Endnu en ørkenpræstekrave sås 25/5 i Skagen (NJ), mens der sås blåvinget and 29/5 i Borreby Mose (S). Maj sluttede med et brag på Christiansø (B) med tre sjældne fugle fundet 30/5 af én og samme person. Ud over både en syngende buskrørsanger og en hætteværning bød dagen på et meget uventet første fund i Vestpalæarktisk af sinkiangløvsanger. Fuglen sad og sang, og viste sig at være meget publikumsvenlig indtil 3/6, hvor den sidst blev set. Månedsskiftet mellem maj og juni og første halvdel af juni blev således, som så ofte før, en af årets bedste perioder for sjældne fugle.

Udover hattricket på Christiansø bød juni på en række sjældne fugle. Skagen (NJ) fik besøg af en ørnevåge 6-7/6, en blå glente 10/6 og en gråsejler 11/6, og i den anden ende af landet sås en gåsegrib 21-22/6 ved

Ørnevåge, Lille Vildmose, 22. juni 2016. Foto: Jan Skriver

Bøtø Nor (LF). Den 22-24/6 gæstede en ørnevåge Lille Vildmose (NJ) og ikke langt derfra ved Lindenborg (NJ) blev en overflyvende flok på hele 34 gåsegribbe fotografet 24/6. Senere samme dag sås 33 af gribbene kredse over Aalborg (NJ) inden 28 af dem valgte at flyve til overnatning i en skov syd for Aalborg. Dagen efter fulgte de 28 gribe motorvejen sydover, indtil de nåede egnen omkring Lerkenfeld Ådal (NJ). Flere af gribbene blev i området indtil 27/6 og blev dermed en virkelig publikumsmagnet, der fik rigtig mange mennesker til at lægge vejen forbi for bl.a. at bevidne flokken af gåsegribe siddende på taget af en grisefarm.

Juli fortsatte i samme stil som det sene forår og forsommeren med en række overraskelser. Først sås en prærieløber i perioden 9-13/7 på Vestamager (S), mens de næste sjældne fugle ligeledes omhandlede vade-fugle på efterårstræk, idet en terekklire endnu engang vendte tilbage til Saltvandssøen (SJ), hvor den er blevet set hvert år siden 2008, mens endnu en terekklire sås på Vestamager (S). Det gode år for gåsegrib fortsatte, idet endnu en fugl gæstede Lolland og Falster i dagene 13-21/7. En blå glente sås på trækforsøg 22/7 ved Gedser (LF), inden den senere samme dag sås ved Saksfjed Inddæmning (LF). I de sidste dage i juli gæstede to forskellige ørnevåger Skagen (NJ), hvor de begge sås igen i august. Dernæst sås en sibirisk hjejle 25-26/7 på Fanø (RB) efterfulgt af landets første fund af en formodet spontan jomfrutrane siden 1992 (der var en burfugl på Falster 2002), idet en fugl blev opdaget 27/7 i Bøtø Nor. Fuglen sås både på Lolland og Falster, hvor den bl.a. kunne ses skiftevis ved Bøtø Nor og Roden Fed, inden den sidst sås 6/8.

August overraskede både med det første danske fund af en kohejre i august, idet en fugl gæstede Vejlerne (NJ) 8-10/8, samt første danske fund af lat-termåge uden for Jylland, idet en fugl sås et par timer 16/8 på Salthammer Odde (B). En ny terekklire sås 12/8 ved Sneum Digesø (RB), mens en slangeørn trak ind ved Stevns (S) 16/8.

I tråd med artens forekomstmønster, hvad angår årstid og lokalitet, trak en balearskråpe forbi Roshage (NJ) 7/9 og kort efter også forbi Ørhage (NJ). En citronvipstjert opholdt sig 7-8/9 ved Esbjerg (RB), og en sort ibis trak over Rudbøl Sø (SJ) 10/9, mens endnu en blå glente sås ved Gedser (LF) 15/9. September fortsatte i høj kadence med sjældne fugle, hvor en prærieløber sås på Bygholm Vejle (NJ) 17/9 efterfulgt af landets hidtil seneste fund af lille rørsanger med en ringmærket fugl 19/9 ved Ove Sø (NJ). Dernæst trak en stor skrigeørn ind ved Stevns (S) 21/9, mens en ny amerikansk sortand sås fra 25/9 og frem til 19/10 ved Uggerby Strand (NJ). I Skagen (NJ) sås en dværgværling 26/9 og dagen efter blev en citronvipstjert fundet på Mandø (RB). 28/9 var en dag med tre sjældne fugle med en prærieløber på Rømø (RB), og en trækkende topskarv ved Ørhage (NJ), mens en høgeugle i Klosterheden (RK) blev startskuddet på den største invasion af arten siden vinteren 1989/1990. September sluttede med en ganganger fra tidligere år, idet en amerikansk sortand blev fundet 30/9 ved Blåvands Huk (RB).

Oktober lagde ud 1/10 med en dværgværling på Fanø (RB), mens den første af efterårets minimum fem høgeugler i Gribskov (S) blev fundet 2/10. Dernæst trak endnu en stor skrigeørn ind ved Stevns (S) 4/10, mens en ny dværgværling blev fundet 8/10 på Fanø (RB). Ligeledes 8/10 blev en hvidøjet and, der regnes som ganganger fra tidligere år, fundet i Røgbølle Sø (LF), hvor den kunne ses frem til 21/10. På Mandø (RB) sås en pileværling 11/10, mens en dværgværling ringmærkedes i Hanstholm (NJ) 12/10. De sjældne værlinger fortsatte i højt gear med en hvidkindet værling på Fanø (RB) i dagene 13-15/10. Herefter indledtes et af efterårets helt store højdepunkter med en usædvanlig stor forekomst af sibiriske jernspurve i hele Nordvesteuropa. Alene i Danmark blev der gjort 13 fund af 13 fugle, hvoraf den første sås 13/10 på Christiansø (B). En høgeugle blev fundet 14/10 ved Tibirke/Tisvilde (S), og ved Hanstholm (NJ) rastede igen en dværgværling 16/10. En brun løvsanger på Mandø i dagene 17-20/10 blev øens første fund af arten. Dernæst sås en isabellastenpikker i perioden 18-25/10 ved Gilleleje (S), og en brun løvsanger sås 19/10 ved Blåvands Huk (RB). Ikke langt derfra trak en korttået lærke over Skallingen (RB) 20/10. Ved Thorsminde (RK) sås endnu en dværgværling 21/10, mens en brilleand samme dag ved Blåvands Huk (RB) regnes som ganganger fra tidligere år. En himalayasanger sås 22/10 ved Nexø (B) og en dværgværling fløj imod en rude 24/10 i Rørvig (S) og overlevede. Landets anden 'østlige husrødstjert' blev fundet 25/10 på Bønnerup Havn (ÅH), men det var først ud fra billeder offentliggjort i november, at mistanken om en fugl af østlig herkomst blev vakt. Fuglen sås på lokaliteten til og med 7/11, og bestemmelsen kunne dermed bekræftes. Måneden sluttede med en trækkende polarlomvie 29/10 ved Gilleleje (S), hvilket udgør det første danske fund fra oktober og det fjerde fra den sjællandske nordkyst. Samme dag sås en dværgværling i Skagen (NJ) og en brilleand ved Roshage (NJ) efterfulgt af endnu en brilleand, men denne gang i Skagen (NJ), hvor den sås 31/10-4/11. Efterårets tredje fund af dværgværling på Fanø (RB) blev gjort 31/10.

November fortsatte med flere nye høgeugler og ud over tre nye ud af efterårets minimum fem fund i Gribskov (S) sås en ved Haslev Orned (S) fra 1/11 og en i Kongelunden (S) fra den 11/11. Herefter blev en sortstrubet drossel set 3/11 ved Korshage (S). En tophejre ved Slivssø (SJ) 4-13/11 blev det første fund i november, mens en kohejre ved Vest Stadil Fjord 5/11 var det andet fund i november. På Agger Tange (NJ) sås en ismåge nær færgelejet, hvor den var i gang med at fortære et ådsel 22/11, og som den sidste sjældne fugl i november blev en brun løvsanger ringmærket 23/11 ved Blåvands Huk (RB).

Decembers højdepunkter omfattede en halsbåndstroland, der i dagene 3-31/12 sås i Nykøbing Falster Sukkerfabriks slambassiner (LF), en ny høgeugle 19/12 i Odsherred (S), og til sidst årets tiende fund af dværgværling 25/12 i Dronningmølle (S), hvilket resulterede i den hidtil højeste årstotal i Danmark.

Kategori A: Spontane forekomster

Category A: Species recorded in an apparently wild state

Brilleand *Melanitta perspicillata* (0, 46/48, 2/2)

2016: 1/1-18/2, Søndervig, Holmsland Klit (RK), 3K+ han, *Erik Enevoldsen, Lars Juel Nielsen m.fl. (Foto). – 13/1-10/3, Fanø Vesterstrand (RB), 3K+ han, *Kim Fischer, Kari Varvikko m.fl. (Foto). – 21/10, Lille Strandvej, Blåvand (RB), 2K+ han, *Stinne Aastrup, Andreas Winding Mønsted m.fl. (Foto). – 29/10, Roshage (NJ), 1K trk., dog kortvarigt rst., *Henrik Haaning Nielsen, Thomas Varto Nielsen, Thorkil Brandt m.fl. – 31/10-4/11, Grenen, Skagen (NJ), 1K, *Rolf Christensen, Jørgen Kabel, Knud Pedersen m.fl. (Foto).

Der var to nye fund i 2016 (29/10 ved Roshage og 31/10-4/11 i Skagen), mens de øvrige fund i 2016 regnes som gengangere af fugle fra tidligere år. (Nordamerika)

Brilleand, Skagen, 3. november 2016. Foto: Jørgen Kabel

Amerikansk sortand *Melanitta americana* (0, 11/11, 2/2)

2015: 14/11-31/12, Asserbo Strand (S), 3K+ han, Troells Melgaard, Jakob Engelhard m.fl. (Foto).

2016: 5/1-16/3, Asserbo Strand (S), 3K+ han, *Thomas Bundgaard Rasmussen, Lise Nielsen m.fl. (Foto). – 14-26/1, Hvidbjerg Strand (RB), 3K+ han, *Per Poulsen m.fl. (Foto). – 28/2+4/3, Hou Havn (NJ), 3K+ han, *Rune Sø Neergaard, Mogens Neergaard, Hans Christophersen (Foto). – 29/4-20/5, Tranum/Ejstrup Strand (NJ), 3K+ han, René Worup Rørbæk, Rune Sø Neergaard m.fl. (Foto og Video). – 25/9-19/10, Uggerby Strand, Hirtshals (NJ), 2K+ han, *Rune Sø Neergaard, Morten Christensen m.fl. (Foto og Video). – 30/9-23/10, Blåvands Huk (RB), 3K+ han, David Manstrup, Morten Bentzon Hansen m.fl. (Foto).

Fundet fra 2015 omhandler en datoforlængelse. Tidligere var fundet kun godkendt 14-29/11 (SU-rapport 2015). Fuglene fra Hou Havn og Uggerby Strand repræsenterer nye fund, mens de øvrige fund i 2016 regnes som gengangere af fugle fra tidligere år. Der var tre fund af arten i Sverige i 2016, hvor der foreligger i alt 22 fund (Magnus Corell pr. mail), mens Finland har fem fund af arten (Väisänen *et al.* 2017). (Nordamerika & Nordøstsibirien)

Hvidøjed and *Aythya nyroca* (4/4, 56/63, 0)

2016: 8-21/10, Røgbølle Sø (LF), 3K+ han, *Rasmus Strack m.fl. (Foto).

Fuglen fra Røgbølle Sø regnes som genganger fra tidligere år. (Øst- & Sydøsteuropa; overvintrer Middelhavet, Sortehavet & Nordafrika)

Halsbåndstroidand *Aythya collaris* (0, 13/13, 1/1)

2016: 13-23/2, Møllekrog, Esrum Sø (S), 3K+ han, *Rasmus Strack, *Morten Kofoed-Hansen, m.fl. (Foto).

Amerikansk sortand, Uggerby Strand, 26. september 2016. Foto: Poul Henrik Pedersen

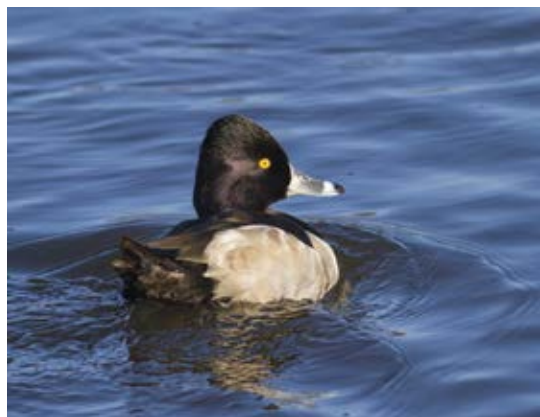
Alpesejler, Møns Klint, 20. april 2016. Foto: Lars Andersen

– 10-12/3, Vaserne, Furesøen (S), 3K+ han, *Jakob Engelhard m.fl. (Foto). – 19-21/3, Sønderløse, Værløse (S), 3K+ han, *Allan Haagensen, Jan Smidt, Timme Nyegaard m.fl. (Foto). – 25/3, Furesøen (S), Kim Duus m.fl. (Foto). – 6-21/4, Sønderløse, Værløse (S), 3K+ han, *Jesper Brodersen, *Peter Bonne Eriksen m.fl. (Foto). – 3-31/12, Nykøbing Falster Sukkerfabriks slambassiner (LF), 2K+ han, *Asbjørn Jensen (Foto).

Fundene fra Møllekrog, Vaserne, Sønderløse og Furesøen regnes som omhandlende samme individ og regnes som genganger fra tidligere år. Årets eneste nye fund i 2016 er fra Nykøbing Falster Sukkerfabriks slambassiner. (Nordamerika)

Lille bjergand *Aythya affinis* (0, 9/9, 0)

2016: 15/1, Munkholmbroen, Bramsnæs Bugt, Isefjorden (S), 3K+ han, *Knud-Erik Andersen (Foto).

Halsbåndstrolch, Nykøbing Falster Sukkerfabriks slambassiner, 27. december 2016. Foto: Asbjørn Jensen

Grundet dragtdetaljer regnes fuglen som genganger fra Møllekrogen, Esrum Sø (S) 8/12 2015 (SU-rapport 2015). (Nordamerika)

Blåvinget and *Spatula discors* (1/1, 19/21, 1/1)

2016: 29/5, Borreby Mose (S), 2K+ han, *Christian Glahder, Anton Herrig Liebermann m.fl. (Foto).

Første fund siden 2013, hvor en han rastede ved Ølsemagle Revle (S) 7-15/7 (SU-rapport 2013). Fra Finland, Sverige og Tyskland foreligger hhv. 21 (William Velmala pr. mail), 29 (Magnus Corell pr. mail) og 31 fund (Christopher König pr. mail). (Nordamerika)

Alpesejler *Tachymarptis melba* (3/3, 32/33, 1/1)

2016: 17/4+20-23/4, Jættebrink, Møns Klint (M), 2K, *Mikkel Willemoes, Per Schiermacker-Hansen, Anders Prehn, Anton Herrig Liebermann m.fl. (Foto).

Blåvinget and, Borreby Mose, 29. maj 2016. Foto: Carl Johan Corneliussen

Det hidtil tidligste danske fund og det kun tredje danske fund fra april. Fotos af fuglen viste, at den havde juvenile kropstjer på især overgump og i det hvide strubefelt, hvorfor den er aldersbestemt til 2K. Fuglen er således den første danske fugl, der er aldersbestemt ud fra fotos. Det er tredje gang, at der ses alpe sejler ved Møns Klint, og lokaliteten er fortsat det eneste sted, hvor der er set mere end én alpe sejler, idet to fugle blev set dér den 17/7 1991 (SU-rapport 1991). (Alperne, Sydeuropa & Lilleasien; overvintrer tropisk Afrika)

Gråsejler *Apus pallidus* (1/1, 8/8, 1/1)

2016: 11/6, Grenen, Skagen (NJ), 2K+, *Rolf Christensen, Jens Kirkeby m.fl. (Foto).

Arten er nu set årligt siden 2012. Dette års fund er det første sikre danske sommerfund af arten, da fundet fra 1993 er godkendt med datoangivelsen forår/sommer, da der var usikkerhed om den nøjagtige dato for fundet (SU-rapport 2015). Med det nye fund er der godkendt 10 fund: 1942, 1987, 1993, 2005, 2012, 2013 (2), 2014, 2015 og 2016. (Sydeuropa; overvintrer Afrika)

Jomfrutrane *Grus virgo* (1/1, 3/3, 1/1)

2016: 27/7-6/8, Bøtø Nor og Roden Fed (LF), 2K, *Klaus Malling Olsen, Simon Vikstrøm, Gert Juul Jeppesen m.fl. (Foto).

Jomfrutrane, Bøtø Nor, 27. juli 2016. Foto: Lars Grøn

Fundet er blot det femte for Danmark, og da der ikke har været spontane fund i landet siden 1992 i Vejlerne (SU-rapport 1992), blev den et stort tilløbsstykke. Den rastede i området i 11 dage. De tidligere danske fund, som alle er fra Midt- og Nordjylland, fordeler sig mellem medio maj og primo juli. Det er i overensstemmelse med de fleste nordeuropæiske fund, som ligeledes er fra medio maj til primo juni, så fundet ligger uden for bedste periode, selvom der er tidligere fund fra august. Samme 2K-fugl, der kunne kendes ud fra distinkte hakker i vingerne, blev genfundet i det centrale Polen ved Ruda Milicka 12/8 og sås her frem til 15/8 (Zbigniew Kajzer pr. mail).

Tophejre, Slivso, 4. november 2016. Foto: Lars Grøn

Sort ibis, Sneum Digesø, 13. maj 2016. Foto: Kis Boel Guldmann

Fra det øvrige Skandinavien meldes om ét fund fra Finland i perioden 24-26/5 (Väisänen *et al.* 2017). Tyskland havde ligeledes et fund af en fugl uden ring på vadehavsoen Norderney 12/5 (Christopher König pr. mail). (Centralasien; overvintrer Nordøstafrika & Indien)

Balearskråpe *Puffinus mauretanicus* (1/1, 85/90, 1/1)

2010: 9/8, Grenen, Skagen (NJ), trk., *Thomas Bundgaard Rasmussen, Rolf Christensen.

2016: 7/9, Roshage, Hanstholm (NJ), trk., *Thomas Bundgaard Rasmussen, Jimmy Skat Hansen. – 7/9, Ørhage (NJ), trk., Henrik Haaning Nielsen.

De to observationer i 2016 regnes som samme individ. Med kun et fund er 2016 under normalen for de sidste ti år, hvor der i gennemsnit er fire fund. De to fund fra 2010 hhv. 2016 falder fint ind i det kendte forekomstmønster i Danmark, hvor arten typisk ses på Vestkysten fra ultimo juli til primo september. Bemærk, at opsummeringen er justeret, da der har manglet fund i opsummeringen siden 2010 (SU-rapport 2010). (Vestlige Middelhav; overvintrer Middelhavet & tilstødende Atlanterhav)

Tophejre *Ardeola ralloides* 2/2, 6/6, 1/1)

2016: 4-13/11, Slivsvø, Hoptrup (SJ), 1K, *Svend Anker Schwebs m.fl. (Foto).

Fundet er det niende i Danmark og det første i november. Arten er ikke set i landet siden 2011, hvor en fugl optrådte på Vestamager (SU-rapport 2011). Tophejre optræder sporadisk gennem året med flest fund i maj-juni. Den månedlige fordeling af de danske fund er maj (4), juni (2), oktober (2) og november (1). Fundet udgør det eneste skandinaviske fund fra 2016, men Tyskland melder om det bedste år nogensinde med 15 fund (Christopher König pr. mail). (Sydeuropa; overvintrer i Afrika & Mellemøsten)

Kohejre *Bubulcus ibis* (3/3, 14/14, 2/2)

2016: 8-10/8, Kogleakssøen, Vejlerne (NJ), 2K+, *Henrik Haaning Nielsen, Thomas Varto Nielsen m.fl. (Foto). – 5/11, Vest Stadil Fjord (RK), *Hans Staunstrup (Foto).

Med to fund var 2016 et godt år for arten, som gennem de sidste ti år har haft et gennemsnit på 0,7 fund pr. år. Da arten hyppigst ses fra ultimo april til ultimo juli og igen i oktober, falder begge fund lidt udenfor det forventede forekomstmønster. Således var fundet i Vejlerne det første i august og fundet fra Vest Stadil Fjord kun det andet i november. Den månedlige fordeling af de danske fund er april (3), maj (5), juni (2), juli (2), august (1), oktober (4) og november (2). De to danske fund udgør sammen med et norsk fund (Tor A. Olsen pr. mail), de eneste fund i Skandinavien i 2016. Tyskland havde 21 fund i 2016 (Christopher König pr. mail). (Sydeuropa, Mellemøsten & Nordafrika)

Sort ibis *Plegadis falcinellus* (14/21, 30/33, 3/4)

2016: 1-2/5, Tranegilde Mose, Ishøj (S), 2K, *Carsten Sand, Mads Paulsen m.fl. (Foto). – 12-21/5, Sneum Digesø (RB), 2 3K+ (han og hun i yngleforsøg), *Anders Rasmussen, Ole Zoltan Göller m.fl. (Foto) – 19+20/5, Krogsgaard Grusgrav (RB), sdr., Ole Zoltan Göller m.fl. (Foto). – 22/5, Gl. Hviding Engsvø (RB), 2 3K+ rst., derefter trk., *Kurt Christensen, Morten Bentzon Hansen m.fl. (Foto). – 10/9, Rudbøl Sø (SJ), trk., *Michael Johansen.

Fundene fra Sneum Digesø, Krogsgaard Grusgrav og Gl. Hviding Engsvø drejer sig om samme fugle. 2016 var et godt år for sort ibis, som de senere år har vist en stigende forekomst i Danmark. De to adulte fugle ved Sneum Digesø gjorde yngleforsøg, hvilket er første gang i Danmark, idet de sås parre sig ved flere lejligheder samt klargøre redested. På de to datoer, hvor der sås en fugl ved Krogsgård Grusgrav, sås blot én fugl ved Sneum Digesø. Fra vores nabolande var der fire fund fra Sverige (Artportalen 2017), et fund fra Norge (Tor A. Olsen pr. mail) og 29 fund fra Tyskland (Christopher König pr. mail). Sort ibis udgår af SU-listen fra og med 2017, idet arten er let genkendelig, og dens forekomstmønster er veletableret med i alt 47 fund af i alt 58 fugle. Den månedlige fordeling af de danske fund er april (4), maj (5), juni (6), juli (1), august (3), september (13), oktober (9), november (2) og december (1). Dertil kommer tre fund fra hhv. 1901,

Sibirisk hjejle, Mandø, 18. maj 2016. Foto: Kis Boel Guldmann

1910 og 1912, hvor der ikke er angivet måned. Den regionale fordeling af fundene er NJ (9), RK (11), RB (6), ÅH (2), VE (1), SJ (3), F (4), S (10) og LF (1). (Sydeuropa & Centralasien; overvintrer Nord- & Østafrika)

**Topskarv *Phalacrocorax aristotelis*
(35/37, 99/169 ekskl. fund i perioden 1973–1983,
9/30)**

2016: 5/2, Grenen, Skagen (NJ), 2K, *Rolf Christensen, Knud Pedersen m.fl. – 19/3, Grenen og Nordstrand, Skagen (NJ), 5 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Knud Pedersen m.fl. – 19/3, Grenen og Nordstrand, Skagen

(NJ), 1 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Knud Pedersen m.fl. – 19/3, Grenen og Nordstrand, Skagen (NJ), 9 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Knud Pedersen m.fl. – 19/3, Grenen og Nordstrand, Skagen (NJ), 7 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Knud Pedersen m.fl. – 24/3, Grenen og Nordstrand, Skagen (NJ), 1 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Erik Kramshøj m.fl. – 24/3, Grenen og Nordstrand, Skagen (NJ), 3 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Erik Kramshøj m.fl. – 24/3, Grenen og Nordstrand, Skagen (NJ), 2 3K+ sdr. trk., *Rolf Christensen, Erik Kramshøj m.fl. – 28/9, Ørhage (NJ), 3K+ trk., *Henrik Haaning Nielsen, Dan Bruhn, Egon Mogensen, Jørgen Bech, Mogens Neergaard (Foto).

Med ni fund af hele 30 fugle var 2016 et år over gennemsnittet mht. individer, men tendensen med trækkende adulte fugle i Skagen i foråret skal ses i sammenhæng med artens stigning i forekomsten på den svenske vestkyst (Artportalen 2017). Fundene falder derfor ind i artens kendte forekomstmønster. Til og med 2016 skulle fund af arten fra hele landet godkendes af SU, men fra og med 2017 er det kun fund uden for den jyske vestkyst, der fortsat skal behandles af udvalget. (Island, Færøerne, Britiske Øer, Norge & Sverige)

Sibirisk hjejle *Pluvialis fulva* (0, 34/34, 2/2)

2016: 15-22/5, Mandø (RB), sdr., *Rasmus Strack, Anton Herrig Liebermann m.fl. (Foto). – 25-26/7, Hønen, Fanø (RB), 2K+ odr., *Kim Fischer m.fl. (Foto).

Fundet i maj udgør blot fjerde forårsfund i Danmark. To fund fra juni regnes ikke med som forårsfund, da de sås henholdsvis 29/6 og 30/6 og derfor regnes som sommerfund af fugle på efterårstræk. De øvrige danske forårsfund er to forskellige 2K-fugle på

Amerikansk hjejle, Vestamager, 13. maj 2006. Foto: Helge Sørensen

Revlbuske (NJ) i maj 2003 (SU-rapport 2003) samt en tilbagevendende ældre fugl i sommerdragt ved Bjerget og Lund Fjord (NJ) gennem seks forår (2004-2009) i perioden 29/4-8/5 (SU-rapport 2004, SU-rapport 2005, SU-rapport 2006, SU-rapport 2007, SU-rapport 2008, SU-rapport 2009). Dette års julifund er mere typisk, da det udgør det 19. julifund herhjemme. Næsthypigste forekomstmåned er oktober med fem fund. Ud af i alt 78 fund i Sverige er fem fra maj (BirdLife Sweden 2017). Der var ingen fund i Sverige i 2016 (Magnus Corell pr. mail). (Nordrusland & Alaska; overvintrer Sydøstasien & Australien)

Amerikansk hjejle *Pluvialis dominica* (0, 15/15, 1/1)

2016: 5-17/5, Kalvebod Fælled, Vestamager (S), 2K+ han, *Hjalte Benjamin Johansen, Thomas Bundgaard Rasmussen m.fl. (Foto).

Fundet er det første siden 2013, og udgør det femte forårsfund (maj-juni) i Danmark (ud af i alt 16 fund). Til sammenligning har Sverige syv forårsfund (ud af i alt 17 fund) (BirdLife Sweden 2017). Det var ganske påfaldende, hvor hurtigt fuglen gennemgik en fældning til sommerdragt i løbet af blot fem dage. Da den dukkede op den 5/5, blev den af flere observatører meldt ud som 2K på grund af en overvejende lys grålig dragt, hvor der kun var enkelte sorte pletter på brystsiderne. Alle-rede den 10/5 var den dog i overvejende sommerdragt. (Nordamerika; overvintrer Sydamerika.)

Ørkenpræstekrave *Charadrius leschenaultii* (0, 3/3, 2/2)

2016: 30/4, Præstø Fed (S), han sdr., *John Faldborg, Torben Sebro m.fl. (Foto). – 25/5, Grenen, Skagen (NJ),

han sdr, *Kim N. Mouritsen, Alex Sand Frich, Jakob Engelhard, Søren Brinch m.fl. (Foto).

Årets to fund skal ses i sammenhæng med, at der i løbet af foråret og sommeren (perioden 27/4-26/7) blev set bemærkelsesværdigt mange ørkenpræstekraver i Europa. Sverige noterede deres 18. fund 27-29/4 (Magnus Corell pr. mail), Norge deres syvende fund 30/6 (Artsobservasjoner 2017), Finland deres tiende fund 15/6 (Väisänen *et al.* 2017) og Tyskland deres ottende fund 23-25/7 (Christopher König pr. mail). Derudover var der to fund i Polen (30/5 og 5/7) (Birdguides 2017), et fund i Østrig 26/7 (Birdguides 2017), et fund i Spanien 1/8 (Netfugl 2017) og Irland havde deres første fund 20/7 (Birdguides 2017). Arten blev ikke set i hverken Holland eller England i 2016 (Birdguides 2017). (Tyrkiet til Centralasien; overvintrer kyster fra Østafrika til Sydøstasien & Australien)

Prærieløber *Calidris subruficollis* (1/1, 43/44, 3/3)

2016: 9-13/7, Klydesøen, Vestamager (S), 2K+, *Karsten Busk Laursen m.fl. (Foto). – 17/9, Bygholm Vejle (NJ), *Henrik Haaning Nielsen, Jan Haaning Nielsen, Henrik Læssøe. – 28/9, Rimmevejmarkerne, Rømø (RB), 1K, *Ralph Qwinten (Video).

Årets fund udgør de første siden 2013. Arten har ellers været årlig i perioden 1994-2013, bortset fra 2006. I Tyskland var der et fund 3-5/10 (Christopher König pr. mail). Sverige havde hele ni fund af ti fugle, hvoraf ét var et sommerfund 26/6, mens resten sås i perioden 1/9-8/10. Den første 1K sås 1/9 (Magnus Corell pr. mail). Norge havde to fund i første halvdel af september (Artsobservasjoner 2017). (Arktisk Nordamerika; overvintrer sydlige Sydamerika)

Ørkenpræstekrave, Præstø Fed, 30. april 2016. Foto: Torben Sebro

Polarlomvie, Tinkerup Strand, 29. oktober 2016.
Foto: Jan Hjort Christensen

Ismåge, Agger Tange, 22. november 2016. Foto: Tove Trige Thougaard

Terekklire *Xenus cinereus* (0, 52/52, 2/2)

2016: 11-19/7, Saltvandssøen (SJ), 2K+ sdr, *Jørgen Hulbæk Christiansen, Erik Kramshøj, Tim Andersen m.fl. (Foto). – 21-22/7, Klydesøen, Vestamager (S), 2K+ sdr, *Jesper Johannes Madsen m.fl. (Foto). – 12/8, Sneum Digesø (RB), 2K+ sdr, *Keld Bakken, Ole Friis Larsen.

Det er nu niende år i træk, at antageligt samme fugl er registreret i området ved Saltvandssøen. Maj og juli er de altdominerende måneder, hvor arten forekommer i Danmark. I alt har der nu været henholdsvis 17 og 18 fund i de to måneder. Augustfund er der færre af, og årets fund udgør således blot det femte af slagens herhjemme. (Finland, Hviderusland & Rusland; overvintrer tropisk Afrika, kysterne langs Det Indiske Ocean, Sydøstasien & Australien)

Polarlomvie *Uria lomvia* (5/5, 7/7, 1/1)

2016: 29/10, Tinkerup Strand, Gilleleje (S), vdr. trk., *Jan Hjort Christensen (Foto).

Fundet er det første danske fund fra oktober og det fjerde fra den sjællandske nordkyst. Med årets fund er den regionale fordeling følgende: S (6), NJ (4), RK (1) og F (1). Dertil kommer et udateret fund fra en ukendt lokalitet i 1911 (Christensen & Rasmussen 2015). Bemærk, at opsummeringen er justeret, da der har været et fund for meget i opsummeringen siden 2013 (Ortvad *et al.* 2015, SU-rapport 2014) (Arktis)

Ismåge *Pagophila eburnea* (1/1, 6/6, 1/1)

2016: 22/11, Agger Tange (NJ), 1K, *Tove Trige Thougaard (Foto).

Lattermåge, Salthammer Odde, 16. august 2016. Foto: Sune Riis Sørensen

Gåsegrib, Bøtø Nor, 21. juni 2016. Foto: Gert Juul Jeppesen

Første fund siden publikumsmagneten i Hanstholm Havn vinteren 2013-2014. Fuglen blev fundet nær færgelejet, hvor den var i gang med at fortære et ådsel. Finderen kunne således komme ind på tre meters afstand af den fouragerende fugl. (Arktis & Sibirien)

Lattermåge *Leucophaeus atricilla* (0, 6/6, 1/1)

2016: 16/8, Salthammer Odde, Snogebæk (B), 3K rst., derefter trk., *Sune Riis Sørensen, m.fl. (Foto).

Andet år i træk med fund af denne art og højst overraskende på Bornholm, hvilket er første fund uden for Jylland. Fuglen rastede i området i cirka to timer, før den trak mod sydøst. (Nordamerika; overvintrer sydlige USA, Mellem- & Sydamerika)

Hvidvinget måge *Larus glaucooides*

Med karakterer svarende til **baffinmåge** ssp. *kumlienti* (0/0, 5/5, 1/1):

2015: 3/3, Hirtshals Havn (NJ), 5K+, anonym (Foto). Halvdelen af de danske fund af denne underart er hermed fra Hirtshals Havn. De fem tidligere danske fund er alle fra 2012 (SU-rapport 2014). (Arktisk Canada; overvintrer Nordamerika)

Blå glente *Elanus caeruleus* (0, 10/10, 3/3)

2016: 10/6, Storsig, Skagen (NJ), 2K+ rst., derefter trk., *Morten Jenrich Hansen, Knud Pedersen m.fl. (Foto). – 22/7, Gedser Odde (LF), 2K rst., derefter trk., *Louis A. Hansen, Anders Prehn Rasmussen m.fl. (Foto). – 22/7, Saksfjed Inddæmning (LF), 2K trk., *Gunnar B. Pedersen m.fl. (Foto). – 15/9, Gedser Odde (LF), 2K+ trk.fors., *Johanne Øhlers Aagaard, Simon Davies m.fl. (Foto).

Fundet fra Saksfjed Inddæmning 22/7 drejer sig om samme fugl, som kort tid før blev set ved Gedser Odde. Årets tre fund tangerer hidtil største forekomst fra 2015. Arten har været årligt forekommende siden 2012. De 13 danske fund fordeler sig på årene 1998, 2005, 2007, 2012, 2013 (2), 2014, 2015 (3) og 2016 (3). Fundet fra Gedser Odde/Saksfjed Inddæmning 22/7 er det første fra juli og fundet fra Gedser Odde 15/9 er det første fra september. Månedsfordelingen for de

Blå glente, Skagen, 10. juni 2016. Foto: Jørgen Kabel

danske fund er: marts (1), april (5), maj (1), juni (2), juli (1), august (2) og september (1). I Sverige er der godkendt et fund fra Falsterbo 12/9 2016 (Magnus Corell pr. mail). Denne fugl kunne godt være samme fugl, som blev set ved Gedser 15/9. Blå glente er aldrig truffet i hverken Norge eller Finland (Norgeslisten 2014, BirdLife Finland 2017). (Sydvestlige Frankrig, Iberiske Halvø & Afrika)

Slangeørn *Circus gallicus* (uddød 1877, herefter 1/1, 46/46, 1/1)

2016: 16/8, Højerup, Stevns (S), 3K trk., *Frederik Rejsby Johansen (Foto).

Fotos viser, at samme fugl trak ud ved Falsterbo i Sverige 16/8 kl. 15.30 (Artsportalen 2017). Den blev herefter set indtrækkende ved Stevns kl. 16.14. De 48 danske fund er fordelt på følgende måneder: april (4), maj (14), juni (8), juli (3), august (7), september (8) og oktober (4). Hertil kommer et fund fra 1870 uden dato. (Syd- & Øst-europa; overvintrer nordlige del af tropisk Afrika)

Gåsegrib *Gyps fulvus* (1/1, 4/4, 2/35)

2016: 21-22/6, Bøtø Nor (LF), 2K, *Simon Vikstrøm, Per Schiermacker-Hansen m.fl. (Foto). – 24/6 Enslev, Randers (ÅH), 23, *Henning Fjordvald, Ditte Hansen (Foto). – 24/6, Lindenborg Gods og Skov (NJ), 34 trk., *Lars Juel Nielsen, *Carsten Bohn Søndergaard (Foto).

Ørnevåge, Skagen, 6. juni 2016. Foto: Jørgen Kabel

Ørnevåge, Skagen, 2. august 2016. Foto: Knud Pedersen

Stor skriegerørn, Stevns Klint, 21. september 2016.
Foto: Per Schjans Christensen

– 24/6, 33 trk., Aalborg (NJ), Simon Sigaard Christian-
sen, Asger Lykkegaard Møldrups m.fl. (Foto). – 24-25/6,
Dall Hede, Aalborg (NJ), 28, Martin Høj Hansen m.fl.
(Foto). – 25-27/6, Vesterris Plantage, Kællingtand og
Lerkenfeld Ådal, Ålestrup (NJ), 28, Jørn Vinther Sø-
rensen m.fl. (Foto). – 28/6, Kællingtand, Ålestrup (NJ),
18, Henning Larsen m.fl. (Foto). – 2/7, Slivso, Hoptrup
(SJ), 2K trk., *Bjarne Nielsen (Foto). – 13/7, Stovby (LF),
2K, *Timme Nyegaard. – 13-21/7, Maribo Søndersø
(LF), 2K, *Freddy Jacobsen, Uffe B. Nielsen m.fl. (Foto).

Flokken på op til 34 gåsegribbe, som dukkede op i
Østjylland og Nordjylland 24/6, blev et af årets største
feltornitologiske højdepunkter. De første 23 fugle blev
set flyve mod nordøst fra Enslev ved Randers 24/6 kl.
13.35. De ti af fuglene havde forinden rastet på et hus-
tag på en ubeboet landejendom i mindst en time. Flere
fugle må have været i nærheden for kl. 15.01 samme
dag opdages en flok på nu 34 fugle ved Lindensborg
Gods (NJ) ca. 32 km nord for Enslev. Flokken fløj mod
nordnordvest og fra kl. ca. 16.45 blev 33 fugle set i
længere tid kredse over Aalborg før de bevægede sig
mod sydvest i retning mod Dall Hede (NJ). Flokken

skrumpede undervejs til 28 fugle, som fløj til overnat-
ning i en gruppe graner på Dall Hede (NJ). I dagene
25-28/6 opholdt flokken sig ved nærliggende Vesterris
Plantage (NJ) og Kællingtand (NJ) tiltrukket af ud-
lagte grisekadavere. I løbet af 27/6 forsvandt ti af fug-
lene fra flokken, og 28/6 sås de resterende 18 fugle for
sidste gang på lokaliteten. En af de 18 gåsegribbe, der
holdt til omkring Kællingtand (NJ) i dagene 25-28/6,
var ringmærket med en gul ring med koden "9TP".
Fuglen var ringmærket som unge af vilde fugle i den
sydlige del af Pyrenæerne nær Zaragoza, Spanien i
2013 og var derfor 4K, da den dukkede op i Danmark.
Den blev aflæst igen 19 dage efter opholdet i Him-
merland på en fodringsplads i det nordøstlige Italien
- 1195 km fra Kællingtand (Skriver 2017). Hele forløbet
omkring den store forekomst af gåsegribbe i Nordjyl-
land er omtalt nærmere i Nordjyllands Fugle 2016
(Skriver 2017). På grundlag af dragt karakterer kunne
det fastslås, at hovedparten af fuglene var 2K. Fotos
dokumenterer også, at 2K-fuglen, som blev observeret
ved Slivso, Hoptrup (SJ) 2/7, med sikkerhed er en gen-
ganger fra den store flok i Nordjylland. Fuglen, som
blev observeret på flere lokaliteter på Lolland-Falster i
juni-juli, regnes som samme. Den var mærket med en
metalring om venstre tarse. De fem tidligere danske
fund af gåsegrib har alle drejet sig om enlige fugle.
Det var alligevel ikke uventet, at en større flok kunne
dukke op i landet. Årligt ses flokke på op til 100 fugle
af fortrinsvis yngre gåsegribbe i Tyskland, Holland og
Belgien på spredningstræk mod nord i maj-juli. Dette
skyldes utvivlsomt, at især den spanske bestand af gå-
segrib er gået markant frem i de senere år og nu tæller
mindst 17.500 par (Club300 2017, NABU 2017, Naturs-
schutzbüro-Zollernalb 2017, Skriver 2017). Fordeling på
år af de danske fund: 1858, 1985, 1986, 2013 (2) og 2016
(2). Finland havde et fund 25/9 2016, hvilket udgjorde
landets 15. fund (Väisänen *et al.* 2017). Der var ingen
fund fra Sverige i 2016 (Magnus Corell pr. mail), og

arten er endnu ikke truffet i Norge (Norgeslisten 2014). (Iberiske Halvø, Sydfrankrig & Balkan)

Stor skrigeørn *Clanga clanga* (4/4, 77/78, 2/2)

2016: 21/9, Stevns Klint (S), 2K trk., *Tim Andersen, Per Schans Christensen m.fl. (Foto). – 4/10, Stevns Klint (S), 3K+ trk., *Sebastian Klein, *Jan Pedersen m.fl. (Foto).

Begge fugle trak ud ved Falsterbo i Sverige på de nævnte datoer, og kort tid efter blev de iagttaget på indtræk ved Stevns Klint (Artsportalen 2017). Bemærk, at opsummeringen er justeret, da der har manglet to fund i opsummeringen siden 2012 (SU-rapport 2012). Månedsfordelingen af de 83 danske fund er følgende: januar (1), februar (1), marts (3), april (22), maj (20), juni (2), august (1), september (10), oktober (15), november (6), december (1) samt ét fund uden dato. (Rusland & østlige Baltikum; overvintrer Sydøsteuropa, Mellemøsten, Indien & Nordøstafrika)

Ørnevåge *Buteo rufinus* (1/1, 15/15, 3/3)

2016: 6-7/6, Skagen (NJ), 2K lys form rst., derefter trk., *Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto). – 22-24/6, Lille Vildmose (NJ), 2K lys form, *Jan Skriver, *Philip Elbæk, *René Rørbæk m.fl. (Foto). – 24/7+2/8, Skagen (NJ), 2K mellemform, *Erik Christophersen, Jesper Brodersen, Lars Højmark Mortensen m.fl. (Foto). – 25/7+13/8, Skagen (NJ), 2K lys form, *Knud Pedersen, Niels E. Jensen m.fl. (Foto).

Årets tre fund er den hidtil største forekomst i Danmark. Fotos af fuglen fra Lille Vildmose i juni viser, at denne fugl er identisk med fuglen i Skagen 25/7 og 13/8. Seneste godkendte fund fra Danmark er fra 2008, hvor der var to fund fra Skagen henholdsvis 26-28/4 (2K) og 28-29/6 (3K+) (SU-rapport 2008). Fuglen fra april 2008 blev endvidere set på Langeland 3-4/5 (SU-rapport 2008). De 19 danske fund er fordelt på følgende måneder: april (1), maj (3), juni (4), juli (2), august (6), september (1), oktober (1) og december (1). Finland havde to fund i 2016 – et fra maj og et fra juli. I alt foreligger der 15 finske fund (1987-2016) med månedsfordelingen: maj (6), juni (1), juli (3), august (1), september (5) (Väisänen *et al.* 2017). Sverige har i alt 14 fund (1973-2011) med månedsfordelingen: juni (1), juli (4), august (1), september (5), oktober (1), november (1) og december (1) (BirdLife Sverige 2017). I Norge er der godkendt tre fund af Ørnevåge fra hhv. maj og september i 1996 og august 2005 (Norgeslisten 2014). (Sydøsteuropa, Mellemøsten & Centralasien; overvintrer nordlige del af Afrika, Mellemøsten og Indien)

Høgeugle *Surnia ulula* (26/26, 53/53 ekskl. invasionen i 1983/1984, 10/10)

2016: 28/9-6/10, Klosterheden (RK), 1K (fundet død 9/10), *Vagn Donskov, Leif Novrup, Hans Staunstrup (Foto). – 2-4/10, Skelvej, Gribskov (S), *Wilhelm Dalgaard, Per Ekberg m.fl. (Foto). – 14/10, Tibirke/Tisvilde

Høgeugle, Kongelunden, 3. december 2016. Foto: Helge Sørensen

Høgeugle, Gribskov, 12. november 2016. Foto: Helge Sørensen

(S), 2K hun trafikdræbt, Henrik Bomholt, Jan Bolding Kristensen (Foto). – 1/11-31/12, Haslev Orned (S), 1K, *Thorkil Nielsen, *Rosemarie Nielsen, Christian Glahder m.fl. (Foto). – 15/10-4/12, Brændemose, Gribskov (S), 1K, *Wilhelm Dalgaard, Per Ekberg m.fl. (Foto). – 8/11-31/12, Sandskredssøen/Maglemoseområdet, Gribskov (S), *Wilhelm Dalgaard, Per Ekberg, Luise Ekberg m.fl. (Foto). – 10-23/11, Brændemose, Gribskov (S), * Per Ekberg, Wilhelm Dalgaard, m.fl. (Foto). –

11/11-31/12, Kongelunden, Amager (S), 1K, *René Fokdal, Flemming Petri Petersen m.fl. (Foto). – 12-17/11, Gantekrogsvej, Gribskov (S), *Jan Hjort Christensen. Per Ekberg m.fl. (Foto). – 19/12, Ellinge Lyng, Odsherred (S), *Karl Hvidtfeldt Nielsen, Birthe Rasmussen, Erik Vikkelso Rasmussen (Foto).

Høgeuglen fra Robbedale, Rønne (B), der den 11/11 2015 blev fundet forkommen i vejkanen og bragt til Bornholms Rovfuglecenter, hvorfra den blev sluppet løs 28/11 2015 i Ekkodalen (B) (SU-rapport 2015), blev på lokaliteten indtil den 26/5 2016. Da fuglen har været i pleje, så regnes forekomstperioden ikke med. Høgeuglen på Klosterheden sås sidste gang i live 6/10 og blev fundet død 9/10. Det er vurderet, at der har været mindst fem forskellige høgeugler i Gribskov. De fotos, som Sjældenhedsudvalget har haft adgang til, har desværre ikke med sikkerhed kunnet afgøre, hvorvidt der har været flere fugle. Bemærk, at opsummeringen er justeret i forhold til seneste SU-Rapport 2015, da fundene i Christensen & Rasmussen (2015) haft indflydelse på opsummeringen. (Skandinavien & Rusland)

Mellemflagspætte *Dendrocopos medius* (ynglefugl, uddød 1959 med enkelte fund til og med 1963 herefter 9/9, 1/1)

2016: 13+15/3, Kollund Skov (SJ), *Hans Ægidius, Jens Lind, Jørgen Munck m.fl. (Foto).

Efter fire fund i 2015 var der blot et fund i 2016. Fundet passer fint ind i det hidtidige mønster, da alle fund siden 2011 har været i det sydlige Jylland bortset fra et fund på Ærø. (Syd- & Mellemeuropa)

Mellemflagspætte, Kollund Skov, 15. marts 2016. Foto: Hans Ægidius

Jagtfalk, Skjern Enge, 28. januar 2016. Foto: Carsten Gørges Laursen

Jagtfalk *Falco rusticolus* (40/40, 125/126, 3/3)

2015: 29/9, Skallingen (RB), 1K, *Ole Hansen, Morten Bentzon Hansen m.fl. (Foto).

2016: 1/1, Margrethe Kog (SJ), 2K, *Morten Bentzon Hansen m.fl. (Foto). – 1/1-24/4, Tipperne (RK), 2K, Ole Amstrup m.fl. (Foto). – 7/1-9/4, Skjern Enge (RK), 2K, Carsten Gørges Laursen m.fl. (Foto). – 14/1, Flade Sø (NJ), 2K, *Jan Løvås (Foto). – 17-20/1, Borreby Mose (S), 2K, Bo Hansen m.fl. – 26-31/1, Lejsø og Lejodde (S), 2K, Christian Glahder, Jørgen Bech m.fl. (Foto). – 18/2, Egå Engsø (ÅH), 2K, *Henning Lykke Larsen, Jens Veilgaard Vendelbo m.fl. (Foto). – 29/2, Avedøre Holme (S), 2K, *Tim Andersen, René Rantzau (Foto). – 9-10+15/3, Mindelund og Kalvekrog, Fanø (RB), 2K, *Per Kjær, Kari Varvikko, Kim Fischer (Foto). – 14/3, Lodbjerg Fyr (NJ), 2K, Jan Løvås (Foto). – 14-15/3, Agger Tange (NJ), 2K, Christian Andersen Jensen, Peter Hartoft-Jacobsen (Foto).

Fundet fra 2015 bringer dette års rekordforekomst op på i alt 13 fugle. Fundene fra Tipperne og Skjern Enge i januar-april 2016 regnes som genganger fra de samme lokaliteter i oktober-december 2015 (SU-rapport 2015). Ligeledes regnes fuglen ved Borreby Mose, Lejsø og Lejodde i januar 2016 som genganger fra samme område i september-oktober og december 2015 (SU-rapport 2015). Fundene fra Flade Sø, Lodbjerg Fyr og Agger Tange i januar og marts antages også

at være samme individ, som blev set på bl.a. Agger Tange i oktober 2015 (SU-rapport 2015). Fuglen fra Egå Engsø i februar 2016 regnes som genganger fra samme lokalitet i oktober/november 2015 (SU-rapport 2015). De tre øvrige fund fra hhv. Margrethe Kog, Avedøre Holme og Fanø regnes som nye fugle. Der er ikke godkendt fund fra andet halvår af 2016. (Nordskandinavien & Rusland)

Korttået lærke *Calandrella brachydactyla* (0, 47/48, 1/1)

2016: 20/10, Skallingen (RB), trk., *Michael Mosebo Jensen, *Thomas Bundgaard Rasmussen, *Ole Zoltan Göller.

Udover fundet fra 2016 har der siden 2010 kun været fire fund: 2010 (1), 2011 (1 ynglepar), 2012 (1) og 2014 (1). Fordelingen af de 48 danske fund på årtier er som følger: 1960'erne (2), 1970'erne (2), 1980'erne (9), 1990'erne (13), 2000'erne (17) og 2010'erne (5), hvilket viser en nedadgående tendens for artens forekomst i Danmark. Arten figurerer ikke på hverken den finske eller svenske SU-liste (Lindholm *et al.* 2006, BirdLife Sverige 2017). Med årets fund ser månedsfordelingen ud som følger: april (7), maj (18), juni (5), juli (2), august (1), september (3), oktober (6), november (5) og december (1). (Sydeuropa, Nordafrika, Lilleasien & Centralasien; overvintrer Afrika & sydlige Asien)

Brun løvsanger, Blåvands Huk, 23. november 2016. Foto: Henrik Knudsen

Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum* (0, 64/65, 1/1)

2016: 30/5-2/6, Christiansø (B), han syng., *Sebastian Klein m.fl. (Bånd).

Ét fund er under normalen. Siden 2010 er arten registreret i varierende antal; 2010 (2), 2011 (2), 2012 (2 fund, heraf et ynglefund), 2013 (2), 2014 (15 fund – højeste årstotal i Danmark) og 2015 (1). Christiansø er Danmarks bedste lokalitet for arten med i alt 23 fund af 23 fugle. (Finland, Baltikum, Hviderusland & Rusland; overvintrer Indien & Burma)

Lille rørsanger *Acrocephalus agricola* (0, 11/11, 1/1)

2016: 19/9, Ove Sø (NJ), 1K ringm. *Tage Legaard, Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto).

Lille rørsanger, Ove Sø, 19. september 2016. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Første fund siden 2013 (SU-rapport 2013). Alle danske fund på nær ét fund drejer sig om ringmærkede fugle. Fundet udgør det tredje fra september og er tilmed det seneste fund i Danmark. Det hidtil seneste fund var 17/9 1992 Husby Sø (RK) (SU Rapport 1992). Der var en række andre fund i Skandinavien med fem i Norge (Tor A. Olsen pr. mail), tre i Sverige (Artsportalen 2017) og tre i Finland (Väisänen *et al.* 2017). (Bulgarien, Rumænien til Centralasien; overvintrer fra Iran til Myanmar)

Himalayasanger *Abrornis humei* (0, 27/27, 1/1)

2016: 22/10, Nexø (B), *Henrik Kristensen, Rasmus Strack, Morten Kofoed-Hansen (Foto & Bånd).

Arten registreres ikke årligt i Danmark med de seneste fund i 2010 og 2015 (SU-rapport 2010, 2015). Der blev gjort en række fund i vores nabolande med to i Norge (Tor A. Olsen pr. mail), 11 i Sverige (Artsportalen 2017) og seks i Finland (Väisänen *et al.* 2017). (Altai & Tien Shan; overvintrer Nepal & Indien)

Sinkiangløvsanger *Phylloscopus griseolus* (0, 0, 1/1)

2016: 30/5-3/6, Christiansø (B), han syng. *Sebastian Klein m.fl. (Foto & Bånd).

En meget uventet ny art for både Danmark og Vestpælearktis. Fundet er omtalt i detaljer andetsteds i Fugleåret 2016 (Klein 2017). (Centralasien; overvintrer Indien)

Brun løvsanger *Phylloscopus fuscatus* (0, 52/52, 3/3)

2016: 17-20/10, Mandø (RB), *Jakob Engelhard, *Mads Jensen Bunch, *Mikael Funch m.fl. (Foto). – 19/10, Blåvands Huk, (RB), *Simon S. Christiansen, Henrik Haaning Nielsen, Henrik Læssøe, Gunnar Simonsen m.fl. (Bånd). – 23/11, Blåvands Huk (RB), ringm., *Henrik Knudsen m.fl. (Foto).

Grøn sanger, Blåvands Huk, 27. maj 2015. Foto: Henrik Knudsen

Med tre fund blev 2016 det bedste år siden 2008 (tre fugle). Arten er registreret mere regelmæssigt de senere år med fund i alle år siden 2010. Fundet fra Mandø var det første om end meget ventede fund af arten fra øen. Arten optrådte i større antal end normalt i Vesteuropa i efteråret 2016. Således blev der gjort fire fund i Finland (Väisänen *et al.* 2017), 12 i Sverige (Artsportalen 2017) og minimum to i Norge (Tor A. Olsen pr. mail). I Storbritannien, hvor arten ikke figurerer på SU-listen, optrådte arten også i uvant store antal. Bl.a. sås 15/10 syv fugle ved Spurn og fire ved Flamborough Head, begge lokaliteter beliggende på den engelske østkyst i Yorkshire (Birdguides 2017). (Østsibirien; overvintrer Indien til Øst- & Sydøstasien)

Grøn sanger *Seicercus nitidus* (0,1/1,0)

2015: 27/5, Blåvands Huk, (RB), ringm., *Henrik Knudsen, Tim Hesselballe Hansen, Andreas Bruun Kristensen m.fl. (Foto & DNA).

Første danske fund og syvende fund for Nord- og Vesteuropa, hvoraf både Færøerne (Sørensen & Jensen 2001), Sverige (Irwin & Hellström 2007) og Finland (Väisänen *et al.* 2015) har et enkelt. Arten er svær at bestemme alene ud fra morfologiske træk, hvorfor en tabt fjer blev indsamlet til DNA-undersøgelse. Fylogenetisk analyse af DNA-sekvensen fra cytokrom b-genet bekræftede fuglen som værende grøn sanger (Sternvander *et al.* 2017). (Tyrkiet til Iran; overvintrer i Indien og Sydøstasien)

Sydlig nattergal *Luscinia megarhynchos* (2/2,78/79 ekskl. fund i perioden 2004–2016,-)

2003: 3/5, Bødkermosen (M), han syng., *Per Schiermacker-Hansen.

Arten blev taget af SU-listen fra og med 2004. Fund efter 2003 skal derfor ikke forelægges SU (SU-rapport 2003). Bemærk, at opsummeringen er justeret i forhold til en række SU-rapporter fra og med 2003 (SU-rapport 2003, 2005, 2009, 2010), et ynglefund fra 2003 regnes som et fund af to fugle. Endvidere har fundene i Christensen & Rasmussen (2015) haft indflydelse på opsummeringen. (Mellem- & Sydeuropa; overvintrer tropisk Vest- & Centralafrika)

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Med karakterer svarende til ssp. *phoenicuroides/rufiventris/xerophilus* (0, 1/1, 1/1)

2005: 19/10, Frederiksbø (B), 1K han, *Jan Speiermann (Foto).

2016: 25/10+4-7/11, Bønnerup Havn (ÅH), 1K han, *John Mogensen m.fl. (Foto).

Østlig husrødstjert, Frederiksbø, 19. oktober 2005. Foto: Jan Speiermann

Kaukasus-bynkefugl, Svaneke, 11. maj 2016. Foto: Sune Riis Sørensen

De to fund udgør hhv. det første og andet danske fund af 'østlig husrødstjert', der her dækker over de ovennævnte underarter. Disse taxa kan forveksles med hybrider af husrødstjert x rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*), men ud fra gode billeder af begge individer har det været muligt at studere vingeformen, som er en vigtig karakter i adskillelsen af 'østlig husrødstjert' fra eventuelle hybrider (Steijn 2005). Endvidere er de observeret i det sene efterår, hvilket passer fint med forekomsten i flere nabolande. For begge fund drejer det sig med stor sandsynlighed om tien-shan husrødstjert ssp. *phoenicuroides*, som er en langdistance-trækfugl, der trækker fra yngleområdet i Centralasien til vinterkvartererne i Indien, Mellemøsten og Østafrika (Slack 2009). Andre i gruppen af asiatiske underarter er ssp. *rufiventris*, som har sit udbredelsesområde længere mod øst i Kina, mens ssp. *xerophilus*, der af nogle forfattere betragtes som en overgangsform, findes i området mellem ssp. *phoenicuroides* og ssp. *rufiventris*. Ovennævnte tre underarter adskiller sig fra gruppen af mellemøstlige racer; ssp. *ochruros* og ssp. *semirufus*, der ikke er langdistancetrækkere, men morfologisk kan være meget svære at udelukke. De indtil videre få DNA-analyser, der er foretaget af vesteuropæiske fund, har alle peget på, at fuglene har en asiatsk oprindelse, hvorfor SU har valgt ikke at medtage de mellemøstlige former i publiceringen. Bl.a. viste en analyse af mtDNA fra fæces af et engelsk fund fra Kent 11-17/11 2011, at dette individ tilhørte en af de asiatiske underarter: *phoenicuroides/rufiventris/xerophilus* (Hudson 2014). Dette bestyrker formodningen om, at det er ssp. *phoenicuroides*, som optræder i Vesteuropa. Næsten alle europæiske fund omhandler 1K hanner af formen 'paradoxus', som i første vinterdragt viser hankarakterer. Hunner og hunfarvede hanner af formen 'cairii', som også findes hos ssp. *phoenicuroides*, er svære at skelne fra vore hjemlige husrødstjert ssp.

gibraltarensis. Hos sidstnævnte regner man med, at kun ca. 12 % af 1K-hannerne er af formen 'paradoxus' (Slack 2009). Hvis dette også gælder for ssp. *phoenicuroides*, er det sandsynligt, at mange individer bliver overset. Til og med 2015 er der i Storbritannien godkendt i alt seks fund af 'østlig husrødstjert' (Hudson 2014). Efteråret 2016 var det bedste efterår nogensinde for 'østlig husrødstjert' i vore nabolande med bl.a. ni i Sverige (13 fund før 2016) (Magnus Corell pr. mail) og to i Tyskland (to fund før 2016) (Christopher König pr. mail). (Centralasien, Mongoliet & Kina; overvintrer Indien, Mellemøsten og Østafrika)

Sibirisk bynkefugl *Saxicola maurus*

Med karakterer svarende til ssp. *maurus/stejnegeri* (0, 42/42, 0/0)

1993: 9-10/10, Blåvands Huk (RB), 1K/hun, *Ole Zoltan Göller, Kent Olsen m.fl.

Fundet omhandler en datoforlængelse. Tidligere var den kun godkendt for den 9/10 (SU-rapport 1993). (Rusland, Østasien, nordøstlige Mellemøsten & området rundt om det Kaspiske Hav; overvintrer Mellemøsten, Østafrika & Sydøstasien)

Sibirisk bynkefugl *Saxicola maurus*

Med karakterer svarende til kaukasus-bynkefugl ssp. *hemprichii* (0, 1/1, 1/1):

2016: 11/5, Svaneke (B), 3K+ han, *Sune Riis Sørensen (Foto).

Andet danske fund af denne underart. Første fund er fra 2003: 18-19/5, Skagen (SU-rapport 2003). Efter nyere undersøgelser af type-eksemplarerne af de to underarter, ssp. *hemprichii* og ssp. *variegatus*, som forekommer omkring det Kaspiske Hav, publiceres fundet her som ssp. *hemprichii*, der tidligere havde det latinske navn ssp. *variegatus* (Svensson et. al. 2012). Den anden underart fra området, og som endnu ikke

er truffet i Vesteuropa, havde tidligere det latinske navn ssp. *armenicus*, men er i forbindelse med samme undersøgelse ændret til steppe-bynkefugl ssp. *variegatus*. De to underarter ligner til forveksling hinanden, men ud fra bl.a. mængden af hvidt på halefjerene er det muligt at henføre fundet i 2016 til kaukasus-bynkefugl ssp. *hemprichii*, hvilket også gælder for fundet i 2003. Fra Sverige er der i 2016 godkendt ét fund af denne underart, hvilket bringer den svenske total op på fem fund (Magnus Corell pr. mail). Norge har i alt tre fund, hvor det seneste er fra 2014 (Tor A. Olsen pr. mail). Finland har to fund af arten, begge fra 2013, som endda var på samme lokalitet (Lehikoinen *et al.* 2014). (Nordlige Kaukasus, vest & nord for det Kaspiske Hav; overvintrer Mellemøsten & Østafrika)

Isabellastenpikker *Oenanthe isabellina* (0, 2/2, 1/1)

2016: 18-25/10, Gilleleje Havn (S), 1K, *Tommy Jensen m.fl. (Foto).

Tredje danske fund; tidligere fund er 1989: 21/9 Endelave (ÅH) (SU-rapport 1989) og 2005: 13/10, Nyeng, Skallingen (RB) (SU-rapport 2005). Ud fra bl.a. flugtbilleder af vingen var det muligt at studere fuglens fældning og aldersbestemme den til en 1K. I Nord- og Vesteuropa var der flere fund end normalt af arten i efteråret 2016; bl.a. kan nævnes Finland (5) (Väisänen *et al.* 2017), Sverige (4) (Magnus Corell pr. mail) Norge (1) (Tor A. Olsen pr. mail) og Tyskland (1) (Christopher König pr. mail). Finland har nu i alt 32 fund (Väisänen *et al.* 2017) og Sverige 24 fund (Magnus Corell pr. mail). (Tyrkiet, centrale Asien; overvintrer Afrika, Arabiske halvø og nordvestlige Indien)

Isabellstenpikker, Gilleleje Havn, 24. oktober 2016.
Foto: Hans Ægidius

Sortstrubet drossel *Turdus atrogularis* (2/2, 11/11, 3/3)

2016: 16/1, Kastellet, København (S), han trk., *Jean-Florent Mandelbaum. – 20/1-25/3, Bispebjerg, København (S), han, *John Damgaard, Jan Speiermann m.fl. (Foto). – 3/11, Korshage, Rørvig (S), 1K/hun, *Erik Vikkelsø Rasmussen, *Birthe Vikkelsø Rasmussen.

Sortstrubet drossel, København Nordvest, 3. marts 2016. Foto: Klaus Dichmann

Alpejerspurv, Skagen, 7. maj 2016. Foto: Rune Sø Neergaard

Tre fund er ny rekord. Det tidligere rekordår er fra 2007 med to fund. De nu 16 danske fund fordeler sig på følgende måneder: januar (4), februar (1), oktober (3), november (2) og december (5). Dertil kommer det første danske fund fra Herlufmagle (S) i 1822, en skindlagt fugl uden eksakt dato (Christensen & Rasmussen 2015). Den regionale fordeling ser ud som følgende: S (8), NJ (4), RK (2) og RB (2). I Sverige er der ikke rapporteret observationer af arten i 2016 (Artsportalen 2017), mens Finland har tre godkendte fund (Väisänen *et al.* 2017), og Norge mindst to fotodokumenterede individer (Artsobservasjoner 2017). (Sibirien; overvintrer Arabien til Indien)

Alpejerspurv *Prunella collaris* (0, 13/13, 1/1)

2004: 11-12/5, Blåvandshuk (RB), 2K ringm., *Henrik Knudsen m.fl. (Foto).

2006: 18/4, Munkerup (S), 2K, *Allan Nielsen, Arne Olesen m.fl. (Foto).

2016: 7/5, Buttervej, Skagen (NJ), *Morten Kofoed-Hansen, Jens Søgaard Hansen m.fl. (Foto).

De to fund fra hhv. 2004 og 2006 har tidligere været publiceret, dog uden aldersangivelse (SU-rapport 2004, SU-rapport 2006). Efter studier af fældning på de gode billeder af begge fugle har det været muligt at aldersbestemme dem, hvorfor de nu begge publiceres som 2K-fugle. Fundet fra 2016 er det første siden 2009. Alle danske fund er fra foråret, hvor yderdatoerne er 10/4 og 21/6. Kun ét fund er fra juni, de resterende er koncentreret omkring medio april – primo maj. Regionsinddelingen ser nu ud som følger: NJ (4), RB (1), ÅH (1), S (4) og B (4). De jyske fund har alle været mellem 30/4 og 11/5, mens fund øst for Storebælt, bortset fra et fund på Christiansø 21-30/6 1990 (SU-rapport 1990), er gjort tidligere på foråret. Her er seks ud af otte fund fra april. Eneste lokaliteter med mere end ét fund er Christiansø (4) og Skagen (3). Helt exceptionelt er der godkendt tre fund af mindst fire fugle fra Sverige i foråret 2016, og alle fra én og samme lokalitet (Stenshuvud, Skåne) (Björn Malmhagen pr. mail). En lokalitet, som én gang tidligere har haft besøg af arten, tilbage i 1986 (BirdLife Sverige 2017). I alt er der 19 fund af arten i Sverige, hvoraf to er fra oktober, én fra

Sibirisk jernspurv, Hirtshals Havn, 12. november 2016. Foto: Poul Henrik Pedersen

juni og de resterende fra april/maj (Magnus Corell pr. mail). Holland havde også hele tre fund i foråret 2016, hvilket bringer deres total op på i alt 12 fund (CDNA 2017). Der foreligger ikke fund i 2016 fra hverken Norge eller Finland, hvor arten dog også er en endnu større sjældenhed end herhjemme med hhv. et (Tor A. Olsen pr. mail) og fire fund totalt (Lindholm et. al. 2006). (Mellem- & Sydeuropa)

Sibirisk jernspurv *Prunella montanella* (0, 1/1, 13/13)

2016: 13/10, Christiansø (B), ringm., *Mikkel Lausten m.fl. (Foto). – 15/10, Stubben, København (S), *Mikkel Willemoes m.fl. (Foto). – 16/10, Christiansø (B), *Rolf Christensen, Anton Herrig Liebermann m.fl. (Foto). – 16/10, Christiansø (B), *Sebastian Klein, Rasmus Momme m.fl. (Foto). – 18-22/10, Hvidovre (S), *Kenneth Partsch (Foto). – 20/10, Utterslev Mose (S), Kristoffer Eliassen, Henrik Thorhauge Rask, Anders Fischer m.fl. – 21-22/10, Vestre Sømark, Pedersker (B), *Erik Biering, Rasmus Strack m.fl. (Foto). – 23/10, Skallingen (RB), *Ole Zoltan Göller (Foto og Bånd). – 23/10, Nyord (M), *Klaus Malling Olsen. – 24/10, Rosenvold (VE), *Hans Pinstrup, John Jensen, Leo Bøjlesen (Foto). – 25/10, Christiansø (B), *Lars Christiansen. – 9/11-31/12, Hirtshals Havn (NJ), *Brian Ravnborg, Lars Paaby m.fl. (Foto). – 14-17/11, Malling (ÅH), *Johnna Mortensen, *Viggo Mortensen (Foto).

Hele 13 fund er helt unikt. Inden 2016 var der kun ét fund af arten i landet, tilbage fra 1992 på Christi-

ansø (B) (SU-rapport 1992). De to fugle på Christiansø den 16/10 regnes som to fund, eftersom de blev set to forskellige steder på øen. Individierne fra Hirtshals og Malling blev begge observeret ind i 2017. Det tyder på, at de fugle, som der findes gode billeder af, alle er 1K-fugle. SU har dog valgt at afvente med eventuelle aldersbestemmelser, da det er et emne, der endnu ikke findes megen viden omkring. Et influx, hvis lige aldrig før er set, gav et hidtil uset antal observationer af arten i Europa i efteråret 2016. I starten af oktober dukker de første op i Nordeuropa, og de fortsatte med at dukkede op ind i november, inden bølgen aftog. Kun i enkelte tilfælde, som bl.a. det danske fra Hirtshals, var fuglene langtidsstationære. I Finland er der godkendt 66 individer i 2016 (Väisänen *et al.* 2017). Til sammenligning var der inden dette år totalt 11 fund. På nogle af de finske lokaliteter observeredes flere individer, bl.a. ved Turku, hvor hele fem fugle sås på samme lokalitet (Väisänen *et al.* 2017). I Sverige foreligger 68 fund af 70 individer i 2016, hvor der før var godkendt totalt ni fund (Björn Malmhagen pr. mail). Norge har ét godkendt fund fra før 2016, men kunne efter dette år tilføje ti nye fund (Tor A. Olsen pr. mail). Omkring samme antal (10) gælder ligeledes for Polen, som også tidligere kun har haft et enkelt fund (Väisänen *et al.* 2017). Flere fund er endvidere rapporteret fra alle tre baltiske lande i 2016: Estland (8), Letland (9) og Litauen (4) (Björn Malmhagen pr. mail). Efteråret gav endvidere de første britiske fund nogensinde, idet i alt mindst 11 fugle sås (BOURC 2017). Ny art var det også

Sibirisk jernspurve, Vestre Sømark, Pedersker, 21. oktober 2016. Foto: Erik Biering

Hætteværling, Christiansø, 1. juni 2016. Foto: David Erterius

for Tyskland, som i alt kom op på nu fund i 2016 (Christopher König pr. mail), og for Holland med et enkelt fund (CDNA 2017). Den sydligste forekomst i Europa i 2016 blev en fugl fra Tjekkiet, som før 2016 havde et enkelt fund tilbage fra 1943 (Tarsiger 2017). (Rusland øst for Ural & Mongoliet; overvintrer Kina & Korea)

Citronvipstjert *Motacilla citreola* (0, 61/62, 3/3)

2016: 7/5, Melby Overdrev (S), han trk., *Søren Haaning Nielsen. – 7-8/9, Fovrfelt Bækkens udløb, Esbjerg (RB), 1K, *Jens Thalund, Henrik Brandt m.fl. – 27/9, Mandø (RB), 1K, *Martin Kviesgaard, Mads Bunch (Foto).

Kun en enkelt observation er godkendt fra dette forår, hvilket kan sammenlignes med syv forårsfund i 2014 (SU-rapport 2014) og fire i 2015 (SU-rapport 2015). To 1K-fugle om efteråret er flere end normalt. Tidligere

Pileværling, Mandø, 11. oktober 2016. Foto: Tim Hesselballe Hansen

er det således kun i 2000 (2) og 2006 (2), at der er godkendt mere end én 1K-fugl om efteråret. De nu i alt 64 fund fordeler sig på følgende måneder: april (7), maj (32), juni (4), august (8), september (11), oktober (1) og november (1). Af de 21 efterårsfund (august-november) er 18 af dem 1K-fugle, mens antallet af adulte om efteråret begrænser sig til tre fund. (Rusland mod vest til Baltikum & Polen; overvintrer Indien & fåtalligt i Arabien)

Hætteværling *Granativora melanocephala* (0, 27/27, 1/1)

2016: 30/5-1/6, Christiansø (B), han, *Sebastian Klein m.fl. (Foto).

Et klassisk fund på et klassisk tidspunkt. Fundet er det ottende fra Christiansø. Der var i 2016 en række fund i vore nabolande med Norge (2) (Artsobservationer 2017) og Finland (2) (Väisänen *et al.* 2017). (Sydøsteuropa & Lilleasien; overvintrer Pakistan og vestlige Indien)

Hvidkindet værling *Emberiza leucocephalos* (0, 3/3, 1/1)

2016: 13-15/10, Hønen, Fanø (RB), han, *Kim Fischer, David B. Collinge m.fl. (Foto).

Første danske fund siden 2010 (SU-rapport 2010) og første flerdages fund siden 1997, hvor en fugl rastede på Christiansø 18-19/10 (SU-rapport 1997). Et større influx af arten blev registreret i Nordvesteuropa i efteråret 2016 med en række fund i vore nabolande, således Sverige (2) (Magnus Corell pr. mail), Norge (ca. 22, heraf 20 fra efterårets invasion) (Tor A. Olsen pr. mail) og Finland (2) (Väisänen *et al.* 2017). (Sydlige Østsibirien; overvintrer Sydøstasien)

Pileværling *Schoeniclus rusticus* (0, 51/51, 1/1)

2016: 11/10, Mandø (RB), han, *Sigrid Kistrup Ilsøe, *Tim Hesselballe Hansen, Alex Sand Frich, Mads Jensen Bunch m.fl. (Foto).

Hidtil seneste danske efterårsfund og første fund fra Mandø. Hovedparten af de danske efterårsfund er fra september måned. (Nordlige Skandinavien, Finland & Rusland; overvintrer Kina & Sydøstasien)

Dværgværling *Schoeniclus pusillus* (0, 88/88, 10/10)

2016: 26/9, Grenen, Skagen (NJ), *Rolf Christensen, Morten Jenrich Hansen (Foto). – 1/10, Fanø Sydspids (RB), trk., *Kim Fischer (Foto). – 8/10, Rindby Strand, Fanø (RB), *Søren Brinch, Klaus Malling Olsen, Peter Thygesen. – 12/10, Hanstholm Fyrhaver (NJ), ringm., *Arne Urvang (Foto). – 16/10, Hanstholm Fyrhaver (NJ), Ernst Hjøllund m.fl. (Foto). – 21/10, Thorsminde (RK), *Kurt Willumsen (Foto). – 24/10, Rørvig by (S), *Jes Wilhelmsen (Foto). – 29/10, Grenen, Skagen (NJ), *Rolf Christensen m.fl. (Foto). – 31/10, Hønen, Fanø (RB), *Søren Brinch, *Kristoffer Hansen m.fl. (Foto). – 25/12, Dronningmølle (S), Johanne Øhlers Aagaard, Torben Aggerholm, Karen Aggerholm (Foto).

Fuglen fra Rørvig fløj mod en rude, men overlevede. Et flot år med hele ti fund, hvilket er den hidtil højeste

Hvidkindet værling (fuglen tv.) og rørspurv, Hønen, Fanø, 14. oktober 2016. Foto: Thomas Bundgaard Rasmussen

årstotal i Danmark. De næstbedste år er 1988 (8), 2014 (7) og 1991 (6). Årets forekomst skal ses i lyset af et efterår med ekstraordinært mange dværgværlinger i Nordvesteuropa. Fra Norge kan således nævnes seks fugle 21/9 i Grødalandskogen, Rogaland og op til syv fugle på Utsira, Rogaland primo oktober (Artsobservationer 2017). Arten yngler i vores skandinaviske nabolande og er ikke på SU-listen hér. Bemærk, at opsummeringen er justeret i forhold til seneste

SU-rapport (SU-rapport 2015). Dværgværling udgår af SU-listen fra og med 2017, idet artens forekomstsmønster er veletableret med i alt 98 fund af i alt 98 fugle. Den månedlige fordeling af de danske fund er januar (2), februar (1), april (3), maj (18), september (24), oktober (42), november (6), december (2). Den regionale fordeling af fundene er NJ (20), RK (4), RB (23), VE (2), ÅH (3), SJ (3), S (7), M (1) og B (35). (Nordfinland & Nordrusland; overvintrer Kina & Sydøstasien)

Dværgværling, Skagen, 26. september 2016. Foto: Morten Jenrich Hansen

Jagtfalk, Reservatet, Skagen, 15. juli 2016. Foto: Erik Christophersen

Kategori D: Mulige undslupne fangenskabsfugle

Category D: Possible escapes

Hjelmskallesluger *Lophodytes cucullatus*

2016: 1-4/1, Tofte Sø, Lille Vildmose (NJ), 2K+ han prdr., Hans Christophersen m.fl. – 20/10, Tofte Sø, Lille Vildmose (NJ), 2K+ han, *Jesper Bjørn. (Foto).

Fuglen i Tofte Sø primo januar sås også 6/11-31/12 2015 (SU-rapport 2015). Fuglen fra oktober regnes endvidere som samme fugl. (Nordamerika)

Kategori E: Sandsynlige eller sikre undslupne fangenskabsfugle

Category E: Likely or certain escapes

Kaneland *Spatula cyanoptera*

2016: 1/5, Gyldensteen Engsø (F), han, *Kristian Birchvald Jensen, Jens Bækkelund (Foto). – 15-26/6, Vidåen, Tønder By (SJ), han, *Morten Bentzon Hansen m.fl. (Foto). (Nordamerika)

Jagtfalk *Falco rusticolus*

2016: 14/7, Rubjerg Knude (NJ), 1-2K, hvid form, *Kai Lindegaard (Foto). – 15/7, Grenen, Skagen (NJ), 1-2K, hvid form, *Rolf Christensen, Erik Christophersen (Foto).

Fotos dokumenterer, at de to observationer drejer sig om samme fugl. Den var udstyret med en sender om det ene ben og er derfor en falkonerfugl. (Grønland).

Azurmejse *Cyanistes cyanus*

2016: 4/6 Hornbæk, (S), han, *Benny Lund (Foto).

Et par undslap fra en voliere, og hannen blev et par timer senere genfanget en kilometer fra volieren. Hunnen i parret blev aldrig indfanget. Fundet dokumenterer, at arten kan træffes som undsluppen fra fangenskab i Danmark. (Rusland & Centralasien)

Sorthovedet sanger *Curruca melanocephala*

2015: oktober, Esbjerg (RB), hun, *Leif Hostrup (Foto).

Fuglen landede på et skib i Biscayen, hvorefter den blev indfanget og holdt i bur. Fuglen blev fodret, indtil skibet anløb Esbjerg, hvor fuglen blev sat ud i en bypark. Det drejer sig om det første danske fund af arten i kategori E. Den præcise dato for, hvornår fuglen blev sat fri, kendes ikke. (Sydeuropa; overvintrer Sydeuropa & Nordafrika)

Hybrider

Records involving hybrids

Taffeland x Hvidøjjet and *Aythya ferina* x *Aythya nyroca*

2016: 8-16/10, Røgbølle Sø (LF), 2K+ han, *Rasmus Strack m.fl. (Foto).

Halsbåndstroland x Troland *Aythya collaris* x *Aythya fuligula*

2016: 10/4, Vilsted Sø (NJ), han, *Rune Sø Neergaard, Anders Brinkmann (Foto).

Fuglen regnes som genganger fra samme lokalitet i april 2011 (SU-rapport 2011).

Pibeand x Amerikansk pibeand *Mareca penelope* x *Mareca americana*

2016: 20/2-30/3, Favrholm Grusgrav (S), 3K+ han, *Mads Paulsen, Bo T. Johansen, Jesper Schade, Kell Grønberg, Erik Groth Andersen m.fl. (Foto).

Fuglen regnes som genganger fra 2015 (SU-rapport 2015).

Grønland – Kategori A

Greenland – Category A

Mursejler *Apus apus* (0, 0, 1/1)

2015: 18/8, Zackenberg, 2K+, *Jannik Hansen, Martin Ulrich Christensen.

Første grønlandske forekomst. Fundet falder sammen med en større forekomst i Island, hvor 41 fugle sås i perioden 21-27/8 med bl.a. den største flok på 20 fugle. Dermed var 2015 det næstbedste år for arten i Island, kun

overgået af 56 fund i 1980. Fundet i Grønland er ikke helt overraskende, idet der er 363 fund af mursejler i Island til og med 2011 (Yann Kolbeinsson pr. mail). Der er også fund fra New Foundland i 2016 (Bruce Mactavish 2017) (Europa og østpå til Kina; overvintrer sydlige Afrika)

Årsrapporten

Species considered for regional reports

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

2014: 14-15/12, Vesterø Havn (NJ), 1K han, *Kent Olsen (Foto).

2016: 12/12, Charlottenlund (S), 1K han (fundet død), *Hans Christian Rørdam (Foto).

De to fund udgør hhv. andet og tredje danske vinterfund. Det første fund er fra 14-20/1 2012, Sødringholm Strand (ÅH) (SU-rapport 2012). Vinterfund af arten skal behandles af SU.

Endnu ikke færdigbehandlede sager

Records still under consideration

- Vinhejre *Ardeola bacchus*, 2016: 21/6, Nørre Bork, sdr.
- Præriemåge *Leucophaeus pipixcan*, 2016: 30/12, Asserbo Strand (S), 1K trk. – 30/12, Kikhavn, Hundested (S), 1K trk.

Halsbåndstroland x troland, Vilsted Sø, 10. april 2016. Foto: Rune Sø Neergaard

- Sortterne *Chlidonias niger*, ssp. *surinamensis*, 2006: 9-10/10, Hvide Sande (RK), 1K.
- Rosenterne *Sterna dougallii*, 2013: 19/7, Hanstholm Havn (NJ), 3K.
- Lammegrib *Gypaetus barbatus*, 2016: 22/5, Klinteskoven og Hundevængsgård, (M), imm. trk. – 23/5, Røddinge og Askeby Sø (M), imm. – 28/5, Lidsø (LF), imm.
- Eleonorafalk *Falco eleonora*, 2015: 19/9, Gedser Odde (LF), 3K+ lys form. trk.
- Iberisk gransanger *Phylloscopus ibericus*, 1988: 9-22/5, Moesgaard, Aarhus (ÅH), han syng. – 2007: 11-27/5, Viborg (NJ), han syng. – 2013: 10/5, Spodsbjerg, Hundested (S), han syng. – 2016: 1/6, Landsende, Rømø (SJ), han syng.
- Gærdesanger *Curruca curruca* ssp. *halimodendri* 2013-2014: 6/11 2013-1/1 2014, Grenen, Skagen (NJ), 1K ringm. – 2014: 5/10, Halevej, Mandø (RB), 1K.
- Gærdesanger *Curruca curruca* ssp. *halimodendri/minula*, 2010: 29/10-1/11, Ørkenen, Anholt (ÅH).
- Gærdesanger *Curruca curruca* ssp. *blythi*, 2012: 20/10, Totten, Anholt (ÅH), 1K ringm. – 2016: 27/10, Gedser Odde, (LF), 1K ringm. – 25/10-31/12 Skovlunde, København, (S), 1K.
- Nonnestenpikker *Oenanthe pleschanka*, 2016: 23/10, Bøtø Nor (LF).
- Gul vipstjert *Motacilla flava*, 1998: 19/1-5/2, Brunhavegaard, Vesterø, Læsø (NJ), 2K.
- Citronvipstjert *Motacilla citreola*, 2015: 16/8, Arnager Havn (B), 1K.

Forkastede sager

Records not accepted

- Okkertræand *Dendrocygna bicolor* 2016: 9/4-11/8, Vidåen, Tønder by (SJ).
- Amerikansk sortand *Melanitta americana* 2016: 23/3, Pøls Rev (SJ), han.
- Hvidøjet and *Aythya nyroca* 2016: 24/7, Tranehals, Lejre Vig, Roskilde Fjord, Gevinge (S), 3 ex.
- Lille bjergand *Aythya affinis* 2016: 3/10, Møllekrog (S).
- Amerikansk pibeand *Mareca americana* 2016: 12-23/4, Hyllekrog/Saksfjed (LF), 2K han.
- Alpesejler *Tachymarptis melba*, 2015: 9/5, Jons Kapel (B), trk.
- Stortrappe *Otis tarda*, 2016: 8/5, Anholt Havmøllepark, (ÅH), trk.
- Atlantisk skråpe/Scopolis skråpe *Calonectris borealis/Calonectris diomedea*, 2016: 6/8, Gilleleje, trk.
- Baffinmåge *Larus glaucoides* ssp. *kumlieni*, 2016: 30/4, Hirtshals Havn (NJ), 2K.
- Stor skrigeørn *Clanga clanga*, 2015: 27/10, Hyrdehøj, Roskilde (S), ad.
- Kejserørn *Aquila heliaca*, 1992: 18/9, Ishøj Strand (S), ad. trk.
- Ørnevåge *Buteo rufinus*, 2015: 5/8, Gedser Odde (LF), trk.
- Høgeugle *Surnia ulula*, 2016: 19/10, Frederikssund (S).
- Jagtfalk *Falco rusticolus*, 2016: 10/2, Grundfør by og aggerjord (ÅH), 2K. – 9/4, Lodskovvad (NJ). – 23/7, Agger Tange (NJ), 2K.
- Korttået lærke *Calandrella brachydactyla*, 2016: 21/10,

Skallingen (RB), trk.

- Gul Vipstjert *Motacilla flava*, med karakterer svarende til ssp. *feldegg*, 2016: 7/9, Stignæs Vejle (S), han.
- Citronvipstjert *Motacilla citreola*, 2016: 22/9, Jerup Strand (NJ), 2K+ trk. – 17/10, Rømø (SJ), 2K+.
- Pileværling *Schoeniclus rusticus*, 2016: 19/9, Sønderho Strand, Fanø (RB).
- Dværgværling *Schoeniclus pusillus*, 2011: 14/10, Hovvig, Rørvig (S).

Referencer

References

- Artsobservasjoner 2017: www.artsobservasjoner.no
- Artsportalen 2017: www.artportalen.se
- Birdguides 2017: www.birdguides.com
- BirdLife Finland 2017: <https://www.birdlife.fi/lintutieto/suomessa-havaitut-lintulajit/ei-varpuslinnut/>
- BirdLife Sverige 2017: Sverige Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige. Raritetskommittén (RK). Raritetskatalogen: <http://birdlife.se/rk/raritetskatalogen>
- Björn Malmhagen: pr. mail: Sveriges Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige. Raritetskommittén (RK).
- BOU 2016: British Ornithologists' Union: www.bou.org.uk/british-list
- BOURC 2017: Nyheder pr. maj 2017: https://www.bou.org.uk/about-the-bou/recent_news/
- Bruce Mactavish 2017: The Bruce Mactavish Newfoundland Birding Blog: <http://brucemactavish1.blogspot.dk/2016/07/common-swift-at-cape-race-newfoundland.html>
- CDNA 2017: Overzicht van alle vogels waargenomen in Nederland 2016: www.dutchavifauna.nl/list
- Christensen, J.S. & P.A.F. Rasmussen 2015: Revideret status for sjældne fugle i Danmark før 1965. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 109: 41-112.
- Christopher König pr. mail: Deutsche Avifaunistische Kommission.
- Club300 2017: <http://www.club300.de>
- Dickinson, E.C. & J.V.J. Remsen (eds.) 2013: The Howard and Moore Complete Checklist of the Birds of the World: Vol. 1. Non-passerines. 4. udgave. – Aves Press, Eastbourne, U.K.
- Dickinson, E.C. & L. Christidis (eds.) 2014: The Howard and Moore complete checklist of the Birds of the World: Vol. 2. Passerines. 4. Udgave. – Aves Press, Eastbourne, U.K.
- Gill, F. & D. Donsker (Eds) 2017: IOC World Bird List (v 6.3): <http://www.worldbirdnames.org>
- Heggoy, O. & T.A. Olsen 2015: Sjældne fugler i Norge i 2011 og 2012. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomite for fugl (NSKF). – Fugleåret in press.
- Hudson, N. & the Rarities Committee 2014: Report on rare birds in Great Britain in 2013. – British Birds 107: 579-653.
- Irwin, D. E. & M. Hellström 2007. Green Warbler *Phylloscopus (trochiloides) nitidus* recorded at Ottenby, Öland: a first record for Scandinavia. – Ornis Svecica 17: 75–80.
- Klein, S. 2017: Første fund af sinkiangløvsanger

(*Phylloscopus griseolus*) for Danmark, Europa og Vestpalæarktis. – Fugleåret 2016: 149-150.

- Lehtikoinen, A., T. Aalto, H. Huhtinen, P. Lampila, P. Lehtikoinen, J. Normaja, W. Velmala & R. Väisänen 2014: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2013 harvinaisuushavainnot (Rare birds in Finland in 2013). – Linnut-vuosikirja 2013: 116-131.
- Lindholm, A., T. Aalto, J. Normaja, V. Rauste 2006: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2005 harvinaisuushavainnot (Rare birds in Finland in 2005). – Linnut-vuosikirja 2005: 53-62.
- Lindholm, A., T. Aalto, J. Normaja, V. Rauste & W. Velmala 2007: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2006 harvinaisuushavainnot (Rare birds in Finland in 2006). – Linnut-vuosikirja 2006: 80-91.
- Magnus Corell pr. mail: Sveriges Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige. Raritetskommittén (RK).
- NABU 2017: <https://schleswig-holstein.nabu/tiere-und-pflanzen/voegel/greifvoegel/21281.html>
- Naturschutzbüro-Zollernalb 2017: <http://www.naturschutzbuero-zollernalb/geier/datensammlung.htm>
- Netfugl 2017: Netfugl.dk – VP observationer: <http://www.netfugl.dk/observations.php?id=wp>
- Norgeslisten 2014: Norgesliste pr. 31/12 2014: www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/norgeslisten.php
- Ortvad, T.E., J.H. Christensen, T.H. Hansen, A.B. Kristensen, K. Olsen, K. Pedersen, P.A.F. Rasmussen & M. Schwalbe 2015: Revision af den danske fugleliste pr. 2013. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 109: 24-35.
- Sébastien Reeber pr. mail: French Rarities Committee (CHN).
- Skrivers, J. 2017: Gåsegribende dage i Nordjylland. – Nordjyllands Fugle 2016: 16-19.
- Slack, R. 2009: Rare Birds, Where and When: An analysis of status and distribution in Britain and Ireland. Volume 1: sandgrouse to New World orioles. – Rare Bird Books, York.
- Steijn, L. 2005. Eastern Black Redstarts at Ijmuiden, the Netherlands, and on Guernsey, Channel Islands, in October 2003, and their identification, distribution and taxonomy. – Dutch Birding 27: 171-194.
- Stervander, M., H. Knudsen & A.B. Kristensen 2017: Green Warbler *Phylloscopus nitidus* ringed at Blåvand: molecular confirmation of a Danish first and European eighth vagrant record. – Ornis Svecica, in press.
- Svensson, L., H. Shirihai, S. Frahnert & E.C. Dickinson 2012. Taxonomy and nomenclature of the Stonechat complex *Saxicola torquatus* sensu lato in the Caspian region. – Bull. B.O.C. 132(4): 260-269.

Østlig husrødstjert, Bønnerup Havn, 7. november 2016. Foto: Christian A. Jensen

- Sørensen, S. & J.K. Jensen 2001. Sjældne fugle på Færøerne i 1997–2000. Rapport nr. 30 fra Sjældnehedsudvalget. – DOFT 95(2): 44–50.
- Tarsiger 2017: *www.tarsiger.com*
- Tor A. Olsen pr. mail: Norsk Sjældenhetskomite for fugl (NSKF).
- Tor A. Olsen 2015: Sjældne fugler i Norge i 2013 og 2014: Rapport fra Norsk sjældenhetskomité for fugl (NSKF). – Fugleåret in press.
- Väisänen, R., H. Huhtinen, P. Lampila, A. Lehi-koinen, P. Lehikoinen, J. Normaja & W. Velmala 2015: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2014 harvinaisuushavainnot (Summary: Rare birds in Finland in 2014.) . – Linnut-vuosikirja 2014: 78–93.
- Väisänen, R., H. Huhtinen, K. Kuitunen, P. Lampila, S.A. Lehikoinen, J.P. Lehikoinen, J. Normaja & W. Velmala 2017: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2016 harvinaisuushavainnot (Rare birds in Finland in 2016). – Linnut-vuosikirja 2016: 78-94.
- William Velmala pr. mail: Finnish National Rarities Committee.
- Yann Kolbeinsson pr. mail: Icelandic Rarities Committee (ICR).
- Zbigniew Kajzer pr. mail: Komisja Faunistyczna (Polish Rarities Committee).
- SU-rapport 1989: Olsen, K.M. 1991: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1989. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 85: 20-34.
- SU-rapport 1990: Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1992: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1990. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 86: 107-122.
- SU-rapport 1991: Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1993: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1991. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 87: 231-241.
- SU-rapport 1992: Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1994: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1992. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 88: 99-110.
- SU-rapport: 1993: Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1995: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1993. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 89: 101-110.
- SU-rapport 1995 & 1996: Rasmussen, P.A.F. 1997: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1995 og 1996. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 133-150.
- SU-rapport 1997: Rasmussen, P.A.F. 1998: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1997. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 92: 253-267.
- SU-rapport 2003: Amstrup, O., A.S. Frich, K. Pedersen & K. Thorup 2004: Sjældne fugle i Danmark og Grønland 2003. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 98: 174-188.
- SU-rapport 2004: Amstrup, O., A.S. Frich, T.H. Hansen, K. Pedersen, & K. Thorup 2005: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2004. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 99: 169-181.
- SU-rapport 2005: Amstrup, O., A.S. Frich, T.H. Hansen, H.H. Nielsen, K. Pedersen & K. Thorup 2006: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2005. Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 100: 359-371.
- SU-rapport 2006: Kristensen, A.B., O. Amstrup & T.E. Ortvad 2007: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2006. – Fugleåret 2006: 99-113.
- SU-rapport 2007: Kristensen, A.B., A.S. Frich, T.E. Ortvad & M. Schwalbe 2008: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2007. – Fugleåret 2007: 117-135.
- SU-rapport 2008: Kristensen, A.B., A.S. Frich, T.E. Ortvad & M. Schwalbe 2009: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2008. – Fugleåret 2008: 123-143.
- SU-rapport 2009: Kristensen, A.B., A.S. Frich, T.E. Ortvad & M. Schwalbe 2010: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2009. – Fugleåret 2009: 131-151.
- SU-rapport 2010: Neergaard, R.S., A.S. Frich, A.B. Kristensen, K. Pedersen, T.E. Ortvad, M. Schwalbe & R. Strack 2011: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2010. – Fugleåret 2010: 125-144.
- SU-rapport 2011: Neergaard, R.S., A.S. Frich, A.B. Kristensen, K. Pedersen, T.E. Ortvad, M. Schwalbe & R. Strack 2012: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2011. – Fugleåret 2011: 97-122.
- SU-rapport 2012: Neergaard, R.S. 2013: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2012. – Fugleåret 2012: 103-130.
- SU-rapport 2013: Ortvad, T.E., S.S. Christiansen, S. Klein, A.B. Kristensen, K. Pedersen & R. Strack 2014: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2013. – Fugleåret 2013: 114-139.
- SU-rapport 2014: Ortvad, T.E., S.S. Christiansen, O.Z. Göller, A.B. Kristensen, R.S. Neergaard, K. Olsen, K. Pedersen & R. Strack 2015: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2014. – Fugleåret 2014: 111-137.
- SU-rapport 2015: Olsen, K., S.S. Christiansen, M.B. Hansen, O.Z. Göller, R.S. Neergaard, R.D. Nielsen, K. Pedersen & R. Strack: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2015. – Fugleåret 2015: 111-135.